

LETO XXIV. — Številka 47

Ustanovitelj: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sobota, 19. 6. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in sobotoh

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

PRAZNIK ISKRE

Iskra Elektromehanika Kranj letos praznuje 25-letnico obstoja. Hkrati letos mineva 10 let od ustanovitve združenega podjetja in 20 let od začetka samoupravljanja v tovarni. Vse tri jubileje bodo proslavili v zadnjih dneh junija in v začetku julija.

2. julija bo v stavbi kranjske občinske skupščine svečano zasedanje delavskih svetov združenega podjetja Iskra in kranjske tovarne Elektromehanike. Ob tej priložnosti bo govoril predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Tone Kropušek. Generalni direktor združenega podjetja in direktor kranjske tovarne pa bosta orisala razvoj podjetja in tovarne. Ob tej priložnosti bo tudi premiera filma o Iskri, 111 delavcev, ki so že 25 let v Iskri, pa bo takrat dobilo zlate Iskrine značke. (80 delavcev je iz kranjske tovarne). Na slavnostnem zasedanju bo pel novoustanovljeni 50-članski pevski zbor Iskre, hkrati pa bo v avli občinske skupščine razstava Iskrinih fotoamaterjev. Na razstavi bodo fotoamaterji prikazali delo in življenje ljudi v Iskri.

Priljubljeni odbor za proslavitev 25. obletnice kranjske Iskre, 10 letnice ZP Iskra in 20-letnice delavskega samo-

upravljanja je vse prireditve združil v Teden Iskre. Tako bodo 2. in 3. julija na športnem igrišču v Kranju VII. letne športne igre Iskre. V osmih športnih panogah bo takrat tekmovalo 750 članov Iskre iz 14 tovarn združenega podjetja.

Kulturna komisija sindikalne organizacije Iskre pripravlja:

Od 28. junija do 4. julija bodo v Kranju tri razstave. V stebriščni dvorani bodo razstavljali likovniki - delavci iz Iskre, v avli občinske skupščine fotoamaterji in v Gorenjskem muzeju konjičkarji ter naivci. 1. julija bo v Prešernovem gledališču v Kranju literarni večer, na katerem bodo recitatorji iz Iskre predstavili pesmi in prozo ustvarjalcev zaposlenih

v Iskri. Njihova dela bodo objavljena tudi v kulturni rubriki Glasa - Snovanja. — 3. julija zvečer bo v dvorani kina Center velika zabavna prireditev, na kateri bodo nastopili: 50-članski pevski zbor Iskre, folklorna skupina, zabavni ansambel s pevci, humoristi itd.

Osrednja prireditev v počastitev vseh treh Iskrinih jubilejev pa bo v nedeljo, 4. julija, ob jezeru Crnava v Predddvoru. Pričakujejo, da se bo takrat zbralo okrog 10 tisoč delavcev iz vseh Iskrinih tovarn in okrog 180 gostov. V kulturno zabavnem delu sročanja v Predddvoru bodo nastopili: kranjska godba na pihala, pevski zbor Franco Prešeren, recitatorji Prešernovega gledališča in ansambel Mihe Dovžana. A. Z.

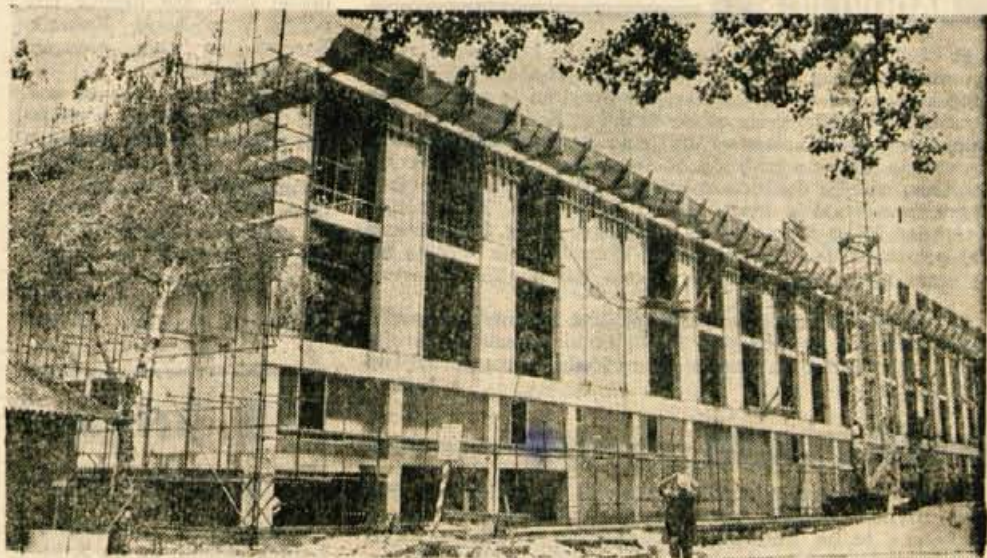
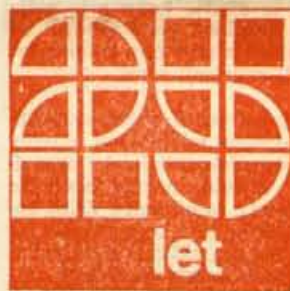

III. ZBOR GORENJSKIH AKTIVISTOV PREDDVOR 27. VI. 1971

V soboto in nedeljo (26. in 27. junija) bo v Predddvoru zraven prireditvenega prostora dovolj parkirnih mest za osebne avtomobile in avtobuse. Za udeležence III. zbora gorenjskih aktivistov iz kranjske občine pa bo turistično prometno podjetje Creina Kranj organiziralo še posebne prevoze. — V soboto bodo iz Kranja v Predddvor in iz Predddvora v Kranj popoldne vsako uro vozili redni avtobusi. Zadnji posebni avto-bus iz Predddvora v Kranj pa bo odpeljal ob 23.30.

V nedeljo bodo od 7.30 do 10.30 IZPRED KINA CENTER V KRANJU vozili posebni avtobusi neprekinjeno. Popoldne bodo IZ PREDDVORA (ZAGA) vozili avtobusi v Kranj od 13. do 14. ure neprekinjeno od 14.30 do 23.30 pa vsako uro. Z JEZERSKEGA bo v nedeljo odpeljal avto-bus (če bo treba tudi več avtobusov) ob 9.50 v Predddvor, vračali pa se bodo ob 13.20, 18.50 in ob 21. uri. IZ CERKELJ bodo odpeljali avto-busi ob 10.15 in IZ ZALOGA ob 10. uri. V Cerklje in Zalog pa se bodo vračali iz Predddvora ob 13.30 in ob 18.30. S PODREČE pa bo v nedeljo odpeljal avto-bus (ali pa več avtobusov) ob 10. uri. — Na vseh progah bo v nedeljo podjetje Creina število avtobusov, če bo treba, okrepilo.

PROGRAM: SOBOTA, 26. JUNIJA — ob 10. uri tekmovanje v orientacijskem pohodu, ob 13. uri pohod mladine od spomenika do spomenika, ob 16. uri otvoritev razstave, ob 20. uri partizanski miting ob jezeru. — NEDELJA, 27. JUNIJA — ob 7.30 koncert godbe v Predddvoru, ob 8. uri vaja enot teritorialne obrambe, ob 10. uri komemoracija pri spomeniku, ob 11. uri zbor aktivistov. Po slavnosti bo kulturno zabavni program.

Iskra v Kranju gradi novo proizvodno halo. Z gradnjo bodo končali še letos. Po dograditvi bo Iskra imela 9 tisoč kvadratnih metrov več proizvodnih površin. — Foto: F. Perdan

KLANJ

● Pripravljalni odbor III. zbora gorenjskih aktivistov v Preddvoru bo v torek ob 10. uri v stavbi občinske skupščine v Kranju pripravil tiskovno konferenco o poteku zbora aktivistov. Casnikarje bodo seznanili z dosedanjimi pripravami in s potekom največje letošnje manifestacije na Gorenjskem, kjer bo govoril predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič. A. Z.

TRŽIČ

● V tem tednu so se začele konference krajevnih organizacij zveze komunistov v trziški občini. Na njih razpravljajo o sklepih 20. seje centralnega komiteja Slovenije ter 6. seje konference trziških komunistov.

Kako konkretizirati akcijski program 20. seje v vseh organizacijskih oblikah v občini so že v ponedeljek razpravljali tudi sekretarji krajevnih organizacij ZK in stalnih aktivov po delovnih organizacijah. V Trziču je bilo doslej 8 krajevnih organizacij ZK, zaradi preobsežnosti terena pa so se odločili, da levi breg Trziča, ki je segal od Jelendola in Loma do Pristave, razdelijo na 3, Bistrico pa na 2 samostojni območji.

V treh krajevnih organizacijah (Bistrica, Trzič — levi breg Trziške Bistrice in Ravne) so konference že bile, ena pa ni bila sklepna (Trzič — desni breg). Navzoči člani te organizacije so ostro obsodile manjkajoče, ki v tem pomembnem političnem času neodgovorno izostajajo, in sami dali pobudo za ponoven sklic.

V prihodnjem tednu pa se bodo sestali člani ZK še po ostalih krajevnih organizacijah in v aktivih v okviru delovnih organizacij. Na teh konferencah volijo tudi nove sekretariate.

● V torek bo razširjena seja strokovnega odbora sindikata storitvenih dejavnosti, na kateri bodo govorili o pripravah na republiški kongres sindikata teh dejavnosti ter o vlogi osnovnih sindikalnih organizacij pri sklepanju samoupravnih sporazumov. Na dnevnem redu so tudi nekatere kadrovske spremembe. -ok

ŠKOFJA LOKA

● Smučarski klub Transturist iz Škofje Loke pripravlja za svoje člane letovanje v Fažani. Smučarji bodo taborili od 13. do 17. julija. Letovanje bo združeno s poletnim treningom. Nekaj denarja bodo prispevali tudi smučarji sami.

● Včeraj popoldan je bil v sejni dvorani občinske skupščine v Škofji Loki posvet predsednikov mladinskih aktivov loške občine. Obravnavali so program dela mladinske organizacije, družbeni dogovor o štipendiranju, naloge občinske konference mladine po 8. seji občinske konference ZKS, kadrovske probleme v vodstvu organizacije in tekoče naloge. Na seji so sklenili, da bodo ob koncu meseca sklicali sejo občinske konference ZMS, ki bo razpravljala o teh vprašanjih. -lb

RADOVLJICA

● Pisali smo že, da je komite občinske konference zveze komunistov na seji v torek dopoldne sprejel akcijski program nalog komunistov v občini. Akcijski program je zelo obširen in razdeljen na štiri vrste različnih nalog. Kot prvo so v programu opredeljene naloge na družbeno ekonomskem področju, tem sledijo naloge s področja idejnopolitične vloge zveze komunistov, nadalje družbenopolitične naloge in nazadnje so v programu začrtani še organizacijski ukrepi v ZK. Posamezniki in skupine, ki so odgovorni za uresničitev nalog, bodo morali zdaj pripraviti konkreten program uresničevanja. Večina nalog v akcijskem programu bo morala biti končana še letos.

● Občinska konferenca zveze mladine bo jutri pripravila celodnevni izlet na Koroško. Mladi bodo v različnih krajih v zamejstvu skušali navezati stike s sorodnimi organizacijami in mladinci. A. Z.

KAMNIK

● »Zveza rezervnih vojaških starešin je za letošnje leto dobila premo denarja, potrebne za izvajanje strokovnega programa,« je na razširjeni seji občinskega odbora ZRVS Kamnik dejal njen predsednik Alojz Konda. Na seji so razpravljali in sklepali o izvajanju strokovnega programa in sodelovanju s krajevnimi skupnostmi glede nalog s pripravami za vsesplošni ljudski odpor. Na seji smo slišali, da je bilo 90 odstotkov denarja porabljenega za izvajanje programa in le 10 odstotkov za druge potrebe.

Lani so v kamniški občini ustanovili pet krajevnih organizacij ZRVS, in to v Kamniku, Kamniški Bistrici, Komendi, Duplicu in Tuhinju. J. V.

Iznancji bodo obiskali Smederevsko Palanko

Pripravljalni odbor izgnancev za obisk Smederevske Palanke v Srbiji je po dolgotrajnem in obsežnem delu že sprejel program potovanja in bivanja. Udeleženci obiska Smederevske Palanke bodo iz Ljubljane odpotovali 6. julija s spalnikom do Beograda. Od tu bodo z avtobusi odpotovali k svojim gostiteljem in se pri njih zadržali dva dni. Ob povratku si bodo nekdanji slovenski izgnanci v tem mestu ogledali še Oplenac in Beograd in se 10. julija vrnili v Ljubljano.

Poleg programa bivanja in potovanja je moral pripravljajni odbor urediti še celo vrsto stvari. Pokrovitelj SO Škofja Loka bo gostiteljem podaril umetniško sliko »Škofja Loka«, za gimnazijo, knjižnico in ZB Smederevska Palanka pa so pripravili spominske knjige »Slovenski izgnanci v Srbiji 1941 do 1945« in »Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941—1945«. Doslej se je za potovanje prijavilo približno 60 udeležencev, nekda-

njih internirancev v Srbijo. Obisk bo potekal točno ob 30-letnici, ko je bilo z II. transportom izseljenih v Srbijo največ ljudi iz škofje-loške, pa tudi iz drugih gorenjskih občin. Prav zato bo ob tej priložnosti zaradi tesnih povezav med Smederevsko Palanko in Škofjo Loko podpisana tudi listina o po-bratstvu med obema mesto-

ma. Zal pa je letos številco prijav precej manjše od pričakovanja gostiteljev, ker je precej ljudi, ki so bili pred 30 leti pregnani v Srbijo, že pomrlo. Kljub temu pa se po pismih sodeč, ki jih srbski gostitelji pošiljajo v Škofjo Loko, v Smederevske Palanke skrbno pripravljajo na obisk.

J. G.

Lesna industrija

Jelovica
Škofja Loka

vabi k sodelovanju

2 lesnoindustrijska tehnika
za delo v pripravi dela

10 pleskarjev

za delo v proizvodnih obratih;
za delo pri montaži stavbnega pohištva
na področju SFRJ in v inozemstvu;

10 mizarjev

za delo v proizvodnji stavbnega pohištva;
za delo pri montaži stavbnega pohištva
in montažnih hiš na področju SFRJ in
v tujini;1 obratnega električarja
NK delavceza priučitev na delovna mesta v proiz-
vodnih obratih v Škofji Loki, Gorenji
vasi, Preddvoru in Sovodnju;

čistilko

za čiščenje upravnih prostorov — delo je
samo v popoldanskem času;učence za poklic stavbnega
mizarjaPogoji za uk: dokončanih 8 razredov osemletke ali
6, oziroma 7 razredov osemletke, z možnostjo vpisa
7., oziroma 8. razreda na stroške podjetja.

Nastop dela je možen takoj.

Če želite postati član našega kolektiva, vas vabimo
na razgovor. Oglasite se v kadrovske socialnem sek-
torju.

KAMNIK

● Oddelek za narodno obrambo pri skupščini občine Kamnik bo letos predlagal večje število rezervnih vojaških starešin za napredovanje v višji čin. Na seznamu je 101 starešina, vendar čakajo še na predloge ZRVS o aktivnosti posameznikov v društvi in organizacijah na terenu. Obenem zbirajo tudi predloge za odlikovanja in druga priznanja.

● Odbora za proslavo 30-letnice vstaje kamniške in domaške občine sta se dogovorila o skupni proslavi, ki bo v bližini kraja, kjer so pred tridesetimi leti sprejeli sklep o začetku vstaje. Znano je, da je bil 25. julija 1941. leta pri opekarni v Volčjem potoku sestanek vojno-revolucionarnega komiteja, ki ga je vodil pokojni Tomo Brejc. Na sestanku so sprejeli sklep o vstaji, ki se je začela 27. julija 1941. leta popolnoči.

Pred skupno proslavo bosta v vsaki občini posebej slavnostni seji občinskih skupščin, na katerih bodo podelili občinske plakete in druga priznanja zaslužnim občanom. J. V.

5. julija
prosto

Zvezni svet za delo je v torek sklenil, da bo 5. julija prosto. Dan borca, 4. julij, pride letos namreč na nedeljo. Zato bo praznik v ponedeljek. Takšno možnost prestavitve praznika predvidevajo predpisi o državnih praznikih.

Škofjeloško Namo bodo povečali

V Škofji Loki bodo 1. julija začeli z drugo fazo gradnje trgovske hiše Nama. Investitor novega prizidka k sedanji Nami je Lokainvest, najemnik Nama, nove prostore pa bo gradilo SGP Tehnik iz Škofje Loke. Ko bo prizidek dokončno izdelan 15. decembra letos, bo imela Nama 1057 m² novih poslovnih površin. Gradbena cena za novi objekt je 267 milijonov S din. V pritličju novega prizidka bodo skladišča in samopostrežna trgovina z živili, v I. nadstropju pa prodaja pohištva in gospodinjskih aparatov. S premetitvijo nekaterih oddelkov iz sedanjih prostorov se bodo sprostile površine v drugem nadstropju, kjer bodo poleg bifeja in terase uredili še restavracijo.

Poleg tega Lokainvest investira še gradnjo trgovskih prostorov z 800 m² površine v hotelskem kompleksu. Tu bo v pritličju samopostrežna trgovina z živili, v prvem nadstropju prodajalna Alpine in frizersko-kozmetični salon, en poslovni prostor pa še ni oddan. Ta trgovina bo po predvidevanjih odprta v začetku novembra.

— Jg

Svet za ceste

V četrtek dopoldne so se v Golf hotelu na Bledu sestali predstavniki vseh republiških in obeh pokrajinskih cestnih skladov v državi. Najprej so razpravljali o delovnih programih posameznih cestnih skladov, opoldne pa so podpisali sporazum o ustanovitvi sveta republiških in pokrajinskih organizacij za ceste. Ta organ bo obravnaval problematiko cest v Jugoslaviji, zbiral različne stro-

kovne podatke o cestah in prometu v državi in v tujini, pripravljati izdelavo različnih študij s področja cest in prometa, sodeloval z družbenopolitičnimi skupnostmi pri pripravljanju in sprejemanju različnih predpisov s področja cest itd. Sklenili so, da bo do konca prihodnjega leta sodež sveta republiških in pokrajinskih organizacij za ceste pri republiškem cestnem skladu Slovenije v Ljubljani.

A. Z.

gorenjska
kreditna banka

**KRANJ • JESENICE • TRŽIČ • BLED
RADOVLJICA • ŠK. LOKA • ŽELEZNIKI**

že imaš

tekoči račun

za plačevanje brez denarja

tekoči račun

za stalne stroške gospodinjstva

tekoči račun

za kratkoročna posojila

tekoči račun

za varno spravljen denar

tekoči račun

Samoupravni dogovor

Delavec je spoznal, da je v bližnjem podjetju delo boljše organizirano, da bo tam boljše prodal svoje znanje in bo bolj upoštevan kot samoupravljavec. Odločil se je, da zamenja službo. Odsel je eden, drugi, tretji. Četrti je zamudil priložnost. Medtem je bil namreč sklenjen »samoupravni dogovor«. Nikjer ni bil napisan, o njem niso razpravljali delavski sveti, z njim so le seznanili člane kolektivov. Določal je, da kolektiv ne sme sprejeti novega sodelavca, ki je bil prej zaposlen v podjetju v istem kraju. Prezrl je osnovne pravice delavcev do dela, ki smo jih nekdanj zapisali s tako velikimi črkami. Tudi v statutu sindikata.

Toda dogovor je zadržal le tiste, ki jim je bil najljubši kruh, zaslužen v domačem kraju, četudi so bile njegove rezine tanjše. Ostali so tudi tisti, ki so bili usposobljeni le za določeno delo. Mladi, perspektivni in sposobni delavci so odšli. Pot v Avstrijo, Nemčijo ali Svico je bila dolga, a jih ni zadržala. Zatrjevali so, da jih dolgo ne bo nazaj. Morda so mislili resno, razočarani nad razmerami v domačem kraju, nad »samoupravnimi dogovori«.

In posledice? Delavcev, tistih najbolj sposobnih ni! Časopisi so polni oglasov o novih delovnih mestih, kadroviki prosijo in prepričujejo zavode za zaposlovanje, vabijo dijake in študente na poletno delo. Vabijo zdomce. Ob ljubljajo jim visoke dohodke. V gorenjske kolektive prihajajo dekleta s Stajerske, iz Medjimurja, Slavonije. Nekvalificirane!

Morda si ob tem avtorji nenapisanega sporazuma o »neprevzemanju delavcev« vsaj na tihem priznajo, da so jo zagodli samim sebi.

M
Mercator

MAMICE!

Vse za vašega dojenčka in otroka do štirinajstih let lahko nabavite v naši prenovljeni prodajalni v Trzinu, na Trgu svobode 9.

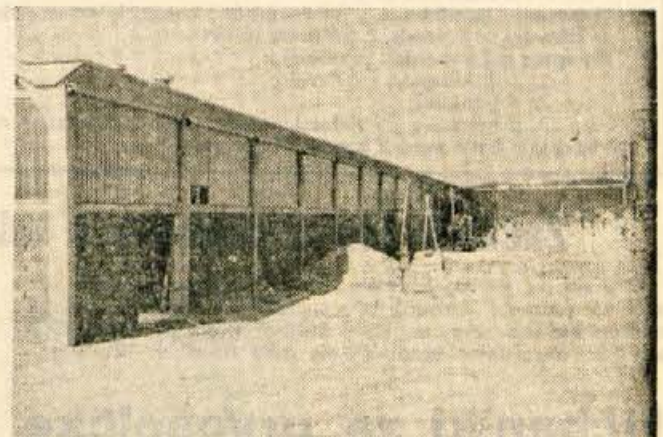
Za vas poslujemo vsak dan (razen nedelje) od 7. do 11. in od 14. do 17. ure

Komunalni servis Kranj

proda naslednja rabljena osnovna sredstva:

1. stroj za izdelavo betonskih cevi »tiberina«
italijanske izdelave z vsemi potrebnimi pritlikinami — v odličnem stanju
2. avto furgon fiat 620
letnik 1963 — v nevoznom stanju
3. vibracijski valjar
proizvod STT Trbovlje, primeren kot priključek k gradbenemu stroju grüder
4. stroj za čiščenje dvorišč
ciclon z bencinskim motorjem — v uporabnem stanju
5. stroj za pluzenje snega rolba
švicarske izdelave letnik 1964 z vgrajenim volksvagnovim motorjem v uporabnem stanju.

Navedena osnovna sredstva se bodo prodala na javni dražbi v petek, 25. junija, ob 10. uri na sedežu podjetja: Kranj, Mladinska 1.
Vse informacije daje uprava podjetja, tel. 21-475.

V tovarni Stol je 1300 delavcev, ki gredo v drugi polovici julija na kolektivni dopust. Za nekaj dni se bodo zaprla tovarniška vrata. Se pred odhodom na dopust pa nameravajo slovesno odpreti novo tovarniško halo ob Korenovi poti na Duplici. V tej hali bo 170 delavcev izdelovalo pisarniško pohištvo po moderni tehnologiji in z visoko produktivnostjo. Delavci za to halo so že določeni in pripravljeni, da nastopijo na novih delovnih mestih. Otvoritev bo v okviru občinskega praznika. — Foto: J. Vidic

Nova stanovanja

Ob Partizanski cesti v Škofji Loki je Podjetje za stanovanjsko izgradnjo Lokainvest začelo graditi že četrto stanovanjsko stolpnico. Prvi dve sta sprejeli stanovalce že

pred časom, tretja bo predvidoma vseljiva jeseni, ta, ki so jo začeli graditi, pa drugo leto. Gradbena dola izvaja domače gradbeno podjetje Tehnik.

Šolski center za blagovni promet

Kranj, Župančičeva ulica 22

razpisuje v šolskem letu 1971/72 vpis v naslednje šole:

Sola za prodajalce

V prvi razred bomo sprejeli 252 učencev.

Pogoji za vpis so:

- končana osnovna šola; če učenec nima ocene iz tujega jezika, mora opravljati preizkus znanja iz tujega jezika (angleškega ali nemškega). Če bo število kandidatov večje, kot ga določa razpis, morajo učenci, ki so končali 8. razred osnovne šole z zadostnim uspehom, opravljati preizkus znanja iz slovenskega jezika, matematike in tujega jezika;
- starost do 18. leta;
- zagotovljeno učno mesto za praktični pouk;

Preizkus znanja učencev z zadostnim uspehom bo v četrtek, 26. avgusta ob 8. uri. Kandidati, ki si zagotovijo učno mesto za praktični pouk, predložijo »izjavo« (obr. DZS 1,95), ki jo izpolni trgovska gospodarska organizacija.

Pri vpisu, ki bo v četrtek, 1. julija ob 8. uri, morajo učenci predložiti:

1. izpolnjeno prijavo za vpis (obr. DZS 1,20), kolkovano z 2,00 din državne takse;
2. zadnje šolsko spričevalo;
3. zdravniško spričevalo;
4. izjavo (obr. DZS 1,95) oziroma učno pogodbo;
5. dopisnico s točnim naslovom učenca.

Poslovodska šola

Pogoji za vpis so:

- uspešno opravljena šola za prodajalce;
- priporočila gospodarske organizacije, iz katerega je razvidno, da kandidat že najmanj tri leta uspešno opravlja dolžnosti na svojem delovnem mestu

Komercialna šola

Pogoji za vpis so:

- uspešno opravljena šola za prodajalce
 - uspešno opravljena druga poklicna šola z najmanj dvoletno prakso v komercialni dejavnosti in dopolnilni izpit iz blagoznanstva.
- Če kandidat nima ocene iz tujih jezikov, ki jih poučujejo na šoli, mora opraviti preizkus znanja iz tujega jezika.
- Kandidati, ki so poklicno šolo opravili z zadostnim uspehom, morajo opraviti preizkus znanja iz slovenskega jezika, tujega jezika in matematike

Šola za prodajalce

(oddelek za odrasle)

Pogoji za vpis so:

- uspešno končan 8. razred osnovne šole;
- soglasje delovne organizacije, iz katerega je razvidno, da je kandidat že eno leto zaposlen v trgovski delovni organizaciji;
- starost nad 18. let

Vpisovanje kandidatov v poslovodsko, komercialno in šolo za prodajalce (oddelek za odrasle) bo v petek, 2. julija ob 16. uri.

Pri vpisu naj kandidati predložijo:

1. zadnje šolsko spričevalo;
2. rojstni list;
3. priporočilo gospodarske organizacije z dokazilom o delovnem mestu,

Vse ostalo bodo zvedeli kandidati ob vpisu.

Začetek javne razprave o telesni kulturi

V sredo, 16. junija, je imel svet za prosveto, kulturo in telesno kulturo sejo, na kateri je obravnaval gradivo,

ki bo rabilo za izdelavo perspektivnega razvoja telesne kulture v občini Kranj. Seja je bila uvod v javno raz-

pravo, ki se bo začela potem, ko bo pripravljeno gradivo ocenila tudi kranjska občinska skupščina. V športnih aktivih in društvih v delovnih organizacijah bodo javno razpravo vodile sindikalne organizacije, na terenu krajevne organizacije SZDL, o gradivu pa bodo razpravljale tudi vse telesnovzgojne organizacije.

Izredno obsežno in temeljito gradivo, ki obsega dve anketi, sedanji položaj telesne kulture v občini ter obsežen povzetek in teze za program razvoja telesne kulture v kranjski občini, je pripravila občinska zveza za telesno kulturo. Skupščina občine Kranj bo o pripravljenem gradivu razpravljala prihodnji teden, javna razprava pa bo končana sredi oktobra.

Učbeniki za prvošolčke

Na zadnji seji izvršnega odbora temeljne izobraževalne skupnosti Kranj so sklenili, da bo TIS kupila vsem

prvošolčkom učbenike nove matematike. Učbenik stane 21 din. Nakup bo veljal TIS prek 20.000 din. — lb

Krajevni praznik v Velesovem

Prebivalci krajevne skupnosti Velesovo praznujejo danes krajevni praznik. Vsako leto v tem času obude spomin na tri padle partizanske domačine, ki so padli na ta dan med drugo svetovno vojno. V združenem domu so jim odkrili spomin-

sko ploščo. Osrednja proslava bo danes zvečer. Začela se bo z žalno komemoracijo pred spominsko ploščo, zatem pa bo slavnostna seja sveta krajevne skupnosti in krajevnih družbenopolitičnih organizacij. — an

Samoprispevek za cesto

Občani krajevne skupnosti Podlonk v Selški dolini so sklenili, da uvedejo krajevni samoprispevek za vzdrževanje ceste, ki povezuje kraje pod Ratitovcem z dolino. Lastniki motornih vozil bodo plačevali po 100 din letno,

drugi po 80 din, upokojeanci, ki imajo nad 600 din pokojnine mesečno, pa po 50 din letno. Prispevek bodo plačevali pet let. Zanj so se odločili, ker iz rednih dohodkov krajevne skupnosti ne morejo plačati večjih del na cesti. — lb

Tekstilna industrija Tekstilindus Kranj

OBJAVLJA ZA ŠOLSKO LETO 1971/72 PROSTA MESTA ZA UČENJE NASLEDNJIH POKLICEV:

a) Interna poklicna šola v podjetju

- za poklic splošni belilec 4 mesta
- za poklic splošni barvar 4 mesta
- za poklice kuhalec tiskarskih barv 4 mesta
- za poklic splošni apreter 4 mesta

Solanje traja 18 mesecev; pouk je teoretičen in praktičen in to tako, da je približno polovico delovnega časa — 4 ure na delovnem mestu v proizvodnji, ostale 4 ure pa imajo pouk v izobraževalnem centru podjetja.

Pogoji za sprejem so:

- starost najmanj 15 let
- 6 razredov osnovne šole
- da zdravstveno stanje kandidata odgovarja pogojem delovnega mesta

b) Za poklicne šole drugih strok pa bomo sprejeli učence za naslednje poklice:

- obratni električar 4 mesta
- strojni ključavničar 5 mest
- strojni mizar 2 mesti
- vodovodni instalater 1 mesto
- strugar 1 mesto
- kovinorezkalec 1 mesto
- klepar 1 mesto

Učna doba za navedene poklice je 3 leta. Pouk je teoretičen na ustrezni poklicni šoli v Kranju in praktičen v našem podjetju.

Pogoji za sprejem so:

- uspešno končana osemletka
- starost do 18 let
- da zdravstveno stanje odgovarja zahtevam poklica

Za šolsko leto 1971/72 razpisujemo štipendije za študij na naslednjih šolah:

- 3 štipendije na tehnični tekstilni šoli — predilski odsek
- 7 štipendij na tehniški tekstilni šoli — tkalski odsek
- 4 štipendije na tehniški tekstilni šoli — tekstilno-kemijski odsek
- 3 štipendije na ekonomski srednji šoli
- 3 štipendije na FNT — oddelek za tekstil
- 3 štipendije na ekonomski fakulteti

ZA DELO V PROIZVODNJI RABIMO:

— večje število delavk in delavcev za priučitev

Kandidati naj oddajo pismene ponudbe ali se osebno zglasijo v kadrovskem sektorju podjetja, in sicer:

- pod tč. a) najkasneje do 15. 8. 1971
- pod tč. b) najkasneje do 10. 7. 1971
- za štipendije najkasneje do 15. 8. 1971
- za zanositev neomejeni čas.

TRGOVSKO PODJETJE

ZARJA

JESENICE

ŠE ENA MOŽNOST VEČ ZA KUPCE STANOVANJSKE OPREME

RAZSTAVA IN PRODAJA NA BLEDU

v bivšem Zdravstvenem domu pri avtobusni postaji

vsak dan vključno nedelja, od 14. do 19. ure

- DNEVNE SOBE ● SPALNICE ● SODOBNE MARLES KUHINJE ●
- POHISTVO ZA OTROSKE SOBE IN TURISTICNE SOBE ● PRALNI STROJI ● HLADILNIKI ● STEDILNIKI ● TELEVIZORJI ● PREPROGE ● ZAVESE ● LESTENCI ● ODEJE VOLNENE IN PRESITE

- konkurenčne cene
- dostava na dom
- vse kreditne in plačilne ugodnosti

Izkoristite vaš popoldanski izlet na Bled in si oglejte našo bogato ponudbo!

Najnižji in najvišji osebni dohodki

V soboto, 5. VI., smo v Glasu objavili najnižje in najvišje mesečne osebne dohodke v kamniški občini — Nekdo je to tabelo izrezal in jo nalepil na oglasno desko v tovarni Stol

Na dnevnem redu zadnje seje občinske skupščine Kamnik je bilo tudi poročilo o osebnih dohodkih v občini. Poročilo je bilo dokaj zajetno, saj je na devetnajstih straneh kar mrgolelo različnih statističnih podatkov. Med drugimi podatki je bila v poročilu tudi tabela o najnižjih in najvišjih čistih mesečnih osebnih dohodkih v delovnih in drugih organizacijah kamniške občine. 5. junija smo to tabelo objavili tudi v našem časopisu. Toda tabelo smo objavili brez komentarja. Komentirali so jo

ljudje. Vsak po svoje, strokovno in nestrokovno, dobronamerno in zlobno. Priznajmo, vsi smo zelo radovedni, koliko zasluži ta ali oni direktor, ta ali oni predsednik občinske skupščine, ravnatelj šole, direktor banke itn. Takšni smo pač ljudje, dobri in slabi, marljivi in leni, tihi in opravičljivi. Nekdo od bralcev je tabelo izrezal iz časopisa in jo nalepil na oglasno desko v obratu mizarna v tovarni Stol na Duplici. Delavci so brali in si po svoje razlagali najnižji in najvišji osebni dohodek v podjetju.

Naj ta podatek še enkrat objavim: marca letos je bil v tovarni Stol najnižji osebni dohodek 770, najvišji pa 5729 din.

Na občinski skupščini v Kamniku so me opozorili, da so imeli v Svilanitu in Stolu zaradi te tabele precej nevšečnosti. Nihče na občini ni nasprotoval temu, da smo tabelo objavili, pripomnili so le, da bi jo morali objaviti s potrebno razlago. Te razlage ni v gradivu, ki so ga dobili odborniki za sejo občinske skupščine, na seji pa tudi o tem ni bilo razprave. Sele po-

zneje v tovarni Stol sem spoznal, da bi za pojasnilo k tabeli o osebnih dohodkih potreboval več strani, ker ima vsaka delovna organizacija svoj pravilnik o delitvi osebnega dohodka.

Zaprosil sem direktorja tovarne Stol Franca Vogrinca za pogovor. Obenem sem predlagal, naj bi pogovoru prisostvovali še predstavniki sindikata. Tako smo pripravili pogovor o tabeli o najnižjih in najvišjih mesečnih osebnih dohodkih. Udeležili so se ga: Franc Vogrinec, direktor tovarne Stol; Janez Maleš, tajnik občinskega sindikalnega sveta; Franc Urnkar, predsednik sindikalne organizacije tovarne Stol in Peter Jerman, tajnik sindikalne organizacije v podjetju.

Direktor Vogrinec je razložil, da imajo v Stolu 18 plačilnih razredov. Prvi, najnižji razred, se praktično ne uporablja, drugi se uporablja za tiste, ki se pričujejo.

Od 1300 zaposlenih je bilo maja letos samo 69 oseb, ki so dobile manj kot 1000 din. Marca je samo ena delavka dobila manj kot 800 din (od redno zaposlenih) in to zato, ker ni dosegla norme. V tovarni delavci povprečno presegajo normo za 16 odstot-

kov; norme so že pet let enake in dosegljive za normalno pridnega delavca. Decembra lani je znašal mesečni osebni dohodek 1310, aprila letos pa 1428,45 din. V tem obdobju se je fizični obseg proizvodnje povečal za 13 odstotkov. To pomeni, da osebni dohodki naraščajo v skladu s produktivnostjo. Direktorjeva plača je določena glede na povpreček cele tovarne in se izračuna s koeficientom 3,7, zato njegova plača ni ustaljena, pač pa nihanja prav tako kot delavcem. Januarja je direktorjeva plača znašala 4910, februarja 5090 in marca 5729 din. Marca je bilo namreč povprečje OD v podjetju 1480 din (če to pomnožimo s 3,7, dobimo mesečni zaslužek direktorja).

Peter Jerman: »V obratu mizarne se že dlje pojavljajo težave glede porasta režijskih ur, produktivnosti in prekvalifikacij. Nihče v podjetju ne trdi, da ima direktor prevelik OD, kažejo le na najnižjo številko v tabeli. Nekateri primerjajo odnos 770 din in najvišji OD v podjetju. Te številke ničesar ne povedo. Razpravljati bi morali o razmerjih med najnižjo kvalifikacijo in najvišje kvalificirano skupino delavcev. O tem bomo razpravljali na prihodnjem sestanku izvršnega odbora sindikalne organizacije.«

Franc Vogrinec, direktor: »Najlaže je sprejeti sklep, da v podjetju ne sme nihče prejemati manj kot 1000 din mesečno. Tudi če sprejmemo takšne normative, bomo v dilemi. Če v rednem delovnem času v normalnih pogojih delavec doseže normo in s tem 1000 din, se zastavlja vprašanje: koliko naj dobi tisti, ki ne bo izpolnil norme? Če mu želimo dati na roko 1000 din, mu moramo 100 ali 150 din podariti, in to zato, ker ni dosegel norme. Nagradili ga bomo torej zato, ker ni bil marljiv in na škodo pridnih delavcev. To navajam kot primer, da problem ni tako enostaven.«

Da delavci znajo ocenjevati vrednost strokovnega dela v podjetju, se vidi po tem, da nihče ni očital, da ima ta ali oni vodilni delavec previsok OD. Kazali so le na najnižji osebni dohodek. J. Vidler

Nova tekoča trakova v Iskri

Po zadnjih podatkih je v Iskri Elektromehaniki Kranj zaposlenih 5400 delavcev (skupaj z obratom v jeseniški občini). Ta teden sta v Iskri stekla dva nova trakova: tekoči trak za telefonske aparate in tekoči trak za številčnik. Uredili so ju v prostoru, kjer sta bila do nedavnega kinomontaža in stari bakelitni oddelek. Pravzaprav ne gre za nova tekoča trakova, marveč za preselitev iz obrata avtomatskih telefonskih naprav. V obratu ATN (avtomatske telefonske naprave) bodo namreč uvedli nekatere novosti, zato so morali trakova preseliti.

Proizvodnjo velikih kinoprojektorjev so v kranjski Iskri že opustili. Trenutno izdelujejo le še 16- in 8-milimetrski kinoprojektorje. Pravijo, da bodo tudi proizvodnjo 16-milimetrskih kinoprojektorjev kmalu opustili, medtem ko bodo proizvodnjo akustičnih naprav najbrž prepuščili Iskrini tovarni v Sežani.

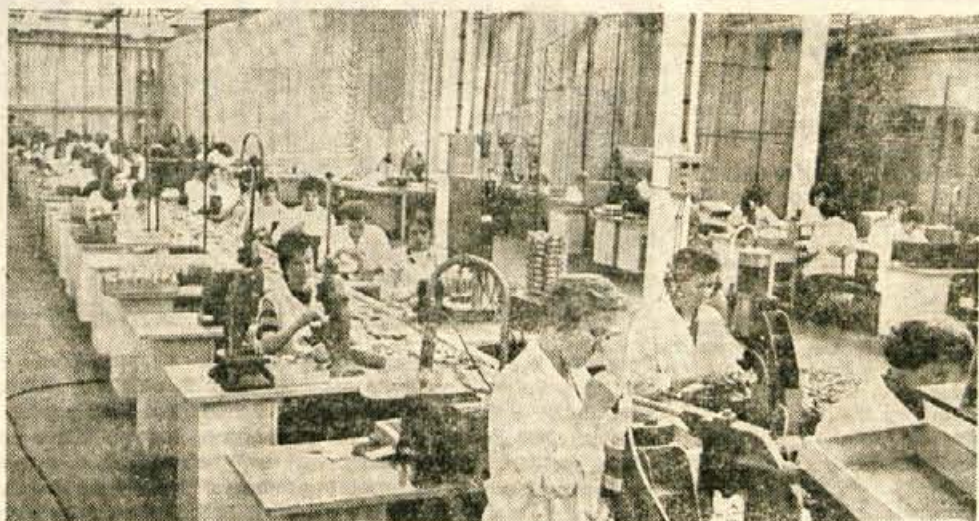
V kranjski Iskri izdelajo na dan 800 manjših telefonskih aparatov ATA 20 in 100 nekaj večjih aparatov ATA 30. Lani so naredili okrog 110 tisoč telefonskih aparatov, letos pa jih imajo v programu okrog 200 tisoč. Razen tega nameravajo letos povečati proizvodnjo telefonskih naprav za okrog 35 odstotkov. To pa je

glede na potrebe na domačem in tujem trgu še vedno premalo. Pravijo, da bi lahko izvozili veliko več telefonskih naprav kot jih trenutno. Za prihodnje leto predvidevajo, da bodo lahko izvozili okrog 30 odstotkov letne proizvodnje. Lahko bi jo veliko več, vendar so potrebe na domačem trgu prav tako zelo velike.

Prav zaradi velikih potreb si v Iskri prizadevajo, da bi s čimmanj novih delavcev (delovne sile namreč primanj-

kuje) in z različnimi organizacijskimi novostmi in izboljšavami oziroma modernizacijo še bolj povečali proizvodnjo. Pravijo, da bodo uspeli. Ko pa bo konec leta zgrajena nova stavba, bodo prihodnje leto lahko proizvodnjo še bolj povečali.

Glavna skrb pa bo tudi v prihodnje zaposlitev novih delavcev. Do avgusta letos nameravajo zaposliti 200 novih ljudi (predvsem žensk), za prihodnje pa prav tako pripravljajo načrte. A. Zalar

V obratu nekdanje kinomontaže v kranjski Iskri sta ta teden stekla dva tekoča trakova (tekoči trak za telefonski aparat in tekoči trak za številčnik). Na obeh trakovih je zaposlenih 150 delavcev, delajo pa v dveh izmenah. — Foto: F. Perdan

Kvalitetno gledališko snovanje

Razgovor z Bojanom Čebuljem, podpredsednikom združenja amaterskih skupin Slovenije

V nedeljo, 6. junija, se je na Jesenicah končalo XIV. srečanje gledaliških amaterskih skupin Slovenije. V tednu dni se je na odru dvorane amaterskega gledališča na Jesenicah vrstilo osem predstav osmih amaterskih skupin, vsak dan pa so organizirali tudi delovne sestanke, na katerih so člani skupin, člani žirije in drugi ocenjevali posamezne uprizoritve. Srečanje je letos organizirala Zveza kulturno-prosvetnih organizacij jeseniške občine s sodelovanjem amaterskega gledališča Tone Cufar Jesenice.

Po oceni članov žirije bo na festivalu gledaliških amaterjev na Hvaru sodelovalo Prešernovo gledališče iz Kranja s predstavo Antona Leskoveca Dva bregova, na Hvar pa bodo kot druga skupina odpovali tudi Jeseničani s Cankarjevo farso Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Amatersko gledališče Slava Klavara iz Maribora se bo s predstavo Williama Ingeja Avtobusna postaja udeležilo mednarodnega srečanja amaterskih gledališč v St. Lambrechtu v Avstriji, šentjakobsko gledališče bo s Cankarjevim Martinom Kačurjem sodelovalo na Večerih bratstva v Prizrenu, mednarodnega srečanja amaterskih skupin v Scheeresbergu pa se bo udeležilo gledališče KPD Prežihov Voranc z Raven na Koroškem s predstavo Vrni se mala Sheeba.

Po končanem srečanju amaterskih skupin je podpredsednik združenja dramskih amaterskih skupin Slovenije tov. Bojan Čebulj dejal:

»Ze tradicionalno srečanje amaterskih skupin Slovenije je pokazalo letos vso svojo vitalnost in upravičenost —

po kvalitetnih uspehih. Njegova nedvomna upravičenost se kaže tudi v nadvse zadovoljivem obisku občinstva in njegovem sprejemljivem odnosu do domala vseh predstav srečanja. Jeseničani in ostali obiskovalci so posebno v večerih napolnili dvorano do zadnjega kotička in z zanimanjem in pozornostjo spremljali predstave. Pokazali so tudi precejšnjo mero znanja in razumevanja. Obisk in tak odnos je presegel vsa naša pričakovanja. Žirija prav gotovo ni imela lahkega dela, ko je ocenjevala in primerjala posamezne uprizoritve. Pravzaprav neko kvaliteto zaporedje vseh predstav tudi ne more zagotoviti, da je

ena predstava resnično boljša ali slabša od druge. Amaterska gledališča in skupine ne delajo in ne ustvarjajo v enakih možnostih, z enako dediščino ali tradicijo. V umetnosti zato ni in ne more biti norm, merila. Pa vendar menim, da je žirija ocenjevala realno, pravično in storila vse, kar je le mogla. Večina predstav je bila namreč po kvaliteti močno izenačena.

Kot režiser jeseniške predstave Pohujšanje v dolini šentflorjanski pa sem zadovoljen, da bomo z našo uprizoritvijo sodelovali tudi na festivalu amaterskih gledališč na Hvaru. Ta festival bo predvidoma sredi julija.»

D. Sedej

Temeljna kulturna skupnost v Trziču ustanovljena

Temeljite, skoraj enoletne priprave iniciativnega odbora ob vsestranski pomoči predsedstva občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij so dozorele. V četrtek se je sestala ustanovna skupščina temeljne kulturne skupnosti Trzič.

Če drži pregovor, da se po jutru dan meri, potem se kulturi tudi v trziški občini obeta premik. Polnoštevna kreativna udeležba delegatov skupščine, sodelovanje najvišjih predstavnikov občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij ter aktivna kulturnih delavcev in jasno začrtana izhodišča za nadaljnje življenje in rast kulture označujejo ta zbor. Po razpravi o statutu se je skupščina

konstituirala, sprejela statut in izvolila izvršni odbor TKS.

Čeprav je pred vrati zaključek kulturne sezone in nastopa čas dopustov, pa čaka TKS temeljito delo prav zdaj, da bodo lahko v jesenskem času dejavnosti zaživele s polnim pljuči in da se izoblikujejo dolgoročni programi na podlagi raziskave potreb.

—ok

ISKRA

tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov Kranj

V letošnjem letu občutno povečujemo proizvodnjo električnih števecv in avtomatskih telefonskih naprav, zato želimo zaposliti večje število delavcev, in to:

1. ekonomske tehnike — pripravnik
2. administrativne tehnike — pripravnik
3. kemijskega tehnika — pripravnik
4. vodjo gradbene delavnice
5. 100 delavk in 50 delavcev za montažna in strojna dela
6. 3 čistilke

Pogoji:

- pod tč. 1. do 3.: dokončana ustrežna šola;
- pod tč. 4.: srednja tehnična ali delovodska šola gradbene stroke s šestletno prakso;
- pod tč. 5.: starost 15 do 35 let;
- pod tč. 6.: starost 25 do 45 let.

Pismene prijave pošljite do 15. julija na kadroviski oddelek naše tovarne, kjer lahko dobite tudi podrobnejše informacije.

KULTURNE VESTI

● V sklopu današnjega in jutrišnjega slavlja na Beli bo v rojstni hiši pesnika, pisatelja in jezikoslovca Matije Valjavca (1831—1897) odprta manjša razstava njegovih del.

Razstava je v Kračmanovi hiši na Srednji Beli št. 16. Tu se je Valjavec pred 140 leti rodil. V nedeljo dopoldne ob 10. uri bo pred to hišo tudi slovesnost v počastitev pesnikovega spomina.

Razstavo sta pripravila Gorenjski muzej in Osrednja knjižnica iz Kranja. C. Z.

● V trziškem paviljonu je odprta razstava Turški tabori na Gorenjskem. Zanimivo gradivo, ki je že bilo na ogled ponekod drugje na Gorenjskem, je zlasti dobrodošlo v tem času, ko šole še niso zaključile z delom in si ga bodo tudi osnovnošolci višjih razredov s pridom ogledali.

Priprava razstave je rezultat skupnih prizadevanj Gorenjskega muzeja iz Kranja, kamniškega muzeja in zavoda za spomeniško varstvo ter finančne podpore sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti in industrije pohištva Stol iz Kamnika.

Razstava bo odprta do 24. junija, njej pa bodo sledila likovna dela učencev osnovne šole heroja Gražerja, med katerimi še posebej izstopajo kiparski izdelki v lesu in kovini ter grafike. —ok

Danes in jutri praznujejo občani krajevne skupnosti Bela nad Kranjem krajevni praznik. Ob tej priložnosti se bodo spomnili tudi 30. obletnice ustanovitve OF in 140. obletnice rojstva Matije Valjavca-Kračmanovega. Ker Beljani pričakujejo, da jih bo v teh dneh obiskalo najmanj 2000 gostov, so se na praznovanje izredno dobro pripravili. Vasi so okrašene, očiščene, prebivalci pa sodelujejo pri vseh prireditvah tako kakor malokje. Najbolj zanimiva bo gotovo drevišnja in jutrišnja predstava Finžgarjeve ljudske igre Naša kri, ki bo na prostem pred gostilno Markun na Zgornji Beli. Predstavi se bosta začeli zvečer ob 20.30. Beljani želijo, da bi bili obiskovalci točni in da bi se ravnali po navodilih, ki jih bodo dajali redarji. Razen tega bo jutri ob 10. uri proslava pred Kračmanovo rojstno hišo. Na fotografiji je prizor iz igre Naša kri, za katero je veliko zanimanje, saj se je že na generalki v četrtek zbralo veliko ljudi. Pri igri sodeluje preko 40 oseb. — Foto: F. Perdan

MED LJUDMI

»Kranj'c, ti le dobička iš'eš«

Pogovor dveh, že rahlo okajenih šoferjev nekega transportnega podjetja za točilniškim pultom.

»Boš pripeljal?«

»Bom.«

»Si upaš?«

»Bah. Mar misliš, da se bojim tiste vahtarske reve?«

Ne vem kaj, kdaj in kako? Vem le, da je moralo potekati pravkar sklenjeno poslovno sodelovanje zakrito in skrivaje, saj pretkanemu nasmihanju in dobrovoljnemu trepljanju po ramenih ni bilo kraja. Kupčija, sklenjena v zatohli gostilni, je morala biti na moč za dovoljiva in uspešna, saj sta se naslednji dan ta dva korenjaka od veselja dobesedno zalivala s pijačo in si mežikaje nazdravljala.

Natakarica, ki kot znana opraviljka predstavlja neizčrpen vir informacij, je pozneje nevoščljivo komentirala: »Ta dva pa kradeta železo iz tovarne. Ampak nekega dne ju bodo že prijeli, ju bodo žel!«

Mlada frajlica se je zdolgočasena in naveličana službe in vseh pretegovala na udobnem sedežu nekega uvoznno-izvoznega podjetja. Iz dneva v dan je bila bolj zlovoljna, saj je bilo denarja v denarnici vedno manj in se je zaradi te nerodnosti tudi danes obetal za kosilo le sendvič iz bifeja podjetja. Nenadoma je z glasnim vzklikom zadovoljstva planila iz oblažinjenega naslonjača in pohitela k telefonu:

»Oh, Sonja, draga moja, povej mi, ali tvoj Tine še carini?«

»Seveda, zakaj pa ne bi?«

»O, perfektno. In kdaj ima službo?«

»Misliš, da bi...«

»Da, da, mislim, če bi...«

Iz vsega tega mencanja in cincanja se je ob koncu službe nabralo na mizi kup dobrot: nekaj kilogramov telečjega mesa, zavitih v časopisni papir, uvožena otroška hrana in celo dva litra cvička v kanglici za mleko.

»Hm, ta Tine je pa res fant od fare,« je zamrmrala mlada gospodičnica in si prižgala novo cigareto.

V lepi beli limuzini sta drvela proti jugoslovanski meji.

»Ti, Bine, vseeno me malo skrbi.«

»Daj no mir! Srkni ga, za korajžo!«

Carinik na meji, tresoč od mraza:

»Ali imate kaj cariniti?«

Bine, samozavestno, malce naveličano:

»Imam — tegale pijanca poleg mene.«

Janez je gromko smrčal na zadnjem sedežu.

»Uf, tale se ga je pa res nalezel, a?«

»Svinja pijana, že ves dan mi dela težave.«

»No, pa srečno!«

Nekaj kilometrov za mejo.

»Janez, nehaj s komedijol! Carina je za nama.«

»Huraaa. Pa sva jih spet. Za koliko?«

»Ja, za kaka dva milijončka, bi rekel.«

»Za dva, praviš? Na zdravje, carinček moj zlati, v prvi gostilni se ga bom pa res nalezel. Ampak ti, ti si pa res hladnokrvni! Čast komur čast!«

In epilog: tile dobičkarji žive med nami. Če se bodo kdaj po nerodnosti ali nepazljivosti spogledali z zakonom, bomo spet govorili o družbeno škodljivih in negativnih pojavih. In zamahnili bomo z roko. Vse več je takih in podobnih, da bi bili tile izjema.

D—a

Gorenjski planinci so zelo aktivni

Preteklo soboto je bil v Domu pod Storžičem 32. redni posvet gorenjskih planinskih društev. Sprejeli so več sklepov za bodoče delo. Med številnimi vprašanji, ki so jih obravnavali, so bile tudi gorske poti in markacije, delo mladinskih planinskih odsekov, vzdrževanje postojank, cene v domovih itd. Živahno so tudi razpravljali

o poletnih prireditvah, med drugim o praznovanju 75-letnice posoških planinskih društev, na katerem bodo sodelovali tudi gorenjski planinci. Proslava bo 1. avgusta na Razor planini. Poleg planincev bodo sodelovali tudi: pevski zbor Franceta Prešerna iz Kranja, folklorna skupina iz Gorij in drugi.

— an

Hotaveljski gasilci praznujejo

Hotaveljski bodo jutri praznovali. Gasilci v tem kraju bodo namreč slovesno proslavili 20-letnico društva, ki bo združena tudi s prevzemom novega gasilskega avtomobila. Sinoč so se že zbrali fantje in mošje ter v vasi postavili mlaje, dekleta in žene pa so jih okrasile z vencii. Po vasi plapolajo zastave in napovedujejo nedeljsko slavlje. Skratka, Hotavljice so danes v novi praznični preobleki.

»Pridi v terek na naš sestanek,« me je pred dnevi povabil tajnik PGD Hotavljice Janez Sturm, »da boš videl kaj Hotaveljski zmoremo.« Ubogal sem ga in res imel kaj videti. Toliko ljudi se je zbralo, da je bil prostor v združenem domu kar premajhen. Tudi najbolj oddaljenih ni zadržalo doma slabo vreme. Na sestanku je vsak dobil svojo nalogo pri pripravah na proslavo, nekateri celo tri ali štiri, in skoraj polnoč je bila, ko je bilo vse do potankosti urejeno in dogovorjeno ter so se udeleženci sestanka v hudem naliivu lahko razšli po svojih domovih.

Že sama udeležba na sestanku je dovolj zgovorno potrdila, da je društvo res množično. Ob ustanovitvi je bilo v društvu 40 članov, danes jih je 110 in kar 43 izprašanih. Tudi naraščaja je dovolj. Gasilskih vaj se udeležuje še 24 pionirjev, 10 pionirk in ženska desetina. Ne moremo pa govoriti le o množičnosti. Požrtvovalni gasilci se lahko pohvalijo tudi z mnogimi uspehi. Pred tremi leti so razvili svoj prapor, pred dvema otvorili prenovljen gasilski dom, lani kupili moderno motorno brizgalno »rosenbauer« in letos še nov gasilski avto. Za vse te pridobitve so ljudje vedno radi prispevali po svojih močeh, precej pa so primaknila tudi okoliška podjetja in občinska gasilska zveza. Tudi sami člani so se izkazali. Za nove uniforme so nekaj denarja prispevali sami, nekaj pa društvo. Tako lahko rečemo, da so gasilci kar dobro opremljeni. Predvsem nov avto jim bo veliko pomenil, saj bodo lahko veliko bolj uspešno delovali na svojem področju in sodelovali s sosednjimi društvi. Ze doslej so bili namreč pogosto klicani na pomoč drugim.

Nedeljska prireditev, ki bo pod pokroviteljstvom predsednika sveta za narodno obrambo pri SO Skofja Loka in predsednika skupščine Zdravka Krvine, se bo začela ob 14. uri pred gostilno Lipan v Hotavljah. Od tu bo krenila parada gasilskih enot iz vseh društev Poljsanske doline proti hotaveljskemu združenemu domu, kjer bo proslava in slovesen prevzem gasilskega avtomobila. Obiskovalci si bodo po prevzemu lahkoogle-

dali gasilski dom in ob do- bri jedachi in pijači zarajali na veliki vrtni veselici ob združenem domu.

»Samo, da bi vreme držalo,« pravijo Hotaveljski, »in vsak,

ki bo obiskal nedeljsko prireditev, bo zapustil naš kraj z lepimi vtisi.« Če pa Hotaveljski nekaj pravijo, jim je treba verjeti.

J. Govekar

Pri Poklukarjevih v Naklem zlata poroka

Kdove kdaj bi nas zaneslo k Poklukarjevim v Naklo 49, če ne bi v nedeljo, 20. junija, ata Franc in mama Marija praznovala zlato poroko. Zlatoporočenca se dobro spominjata, da je bil 20. junija 1921. leta ponedeljek (takrat so bile poroke ob ponedeljkih in sredah), da sta se poročila na Brezjah, da so ju vozili konji in da je bila na ohceti le najbližja žlahta.

Oče Franc se je zagledal v svojo zakonsko družico Marijo okrog velikonočnih praznikov. Dober mesec pred tem je prišel iz Amerike, kjer je delal 13 let. Njegov gospodar je bil lesni trgovec, za katerega je dan za dnem vozil les. Zato drži njegova modra beseda, da nikjer za nobeno pošteno delo ne podarijo denarja. Kakor že zapisano, sta se spoznala po atovem prihodu iz Amerike. Hodila nista dolgo. Osem dni po prvem pogovoru sta se poročila. Ata Franc, ki je doma iz Zej, se je priženil na mamin dom v Naklo. Zanju se je začelo trdo zakonsko življenje. Rodilo se jima je 11 otrok, 6 hčera in pet fantov. Danes jih živi še 6. Vse sta

spravila do kruha, zato ni čudno, da se še danes radi vračajo domov pod rodni krov. S posebnim veseljem bodo prišli danes in jutri. Zakaj? Niti mama niti ata nista pričakovala, da bosta dočkala zlati zakonski jubilej. Oče je bil nekajkrat zelo bolan, 1959. leta pa ga je zadela tudi možganska kap. Ata danes še vedno »šarijo« okrog hiše in krmijo živino, čeprav so že stari 86 let. Prav tako mama. Spomladaj so bili hudo bolni. Stari so 72 let, vendar še vedno kuhajo in varujejo vnuke. Devet jih imajo.

V soboto bosta torej Marija in Franc Poklukar še enkrat potrdila zakonsko zvezo, ki drži že 50 let. Srčno želita, da bi preživela še mnogo let. Enako želijo njuni najbližji in enake želje ima tudi naše uredništvo!

— Jk

Tepavac na Kitajskem

Obisk jugoslovanske državne delegacije na Kitajskem, ki jo je vodil šef naše diplomacije, državni sekretar za zunanje zadeve Mirko Tepavac, je potekal v znamenju obojestranskega izražene prijateljskega vzdušja in očitne želje po uspešnem dialogu. Iz vseh krajev, ki jih je obiskala delegacija prihajajo poročila o zelo prijateljskem in poudarjeno gostoljubnem sprejemu, ki je bil za nekatere — zgolj strogega protokola vajene opazovalce — celo presenetljivo živopisan in ceremonialen. Gostitelji so očitno poskušali svojim gostom pokazati veliko (in ni dvoma, da jim imajo kaj pokazati!), toda ne na preveliko škodo delovnega programa. Kolikor lahko sklepamo iz dosedanjih poročil, jim je to tudi uspelo. Čeprav v tem trenutku še nimamo popolnega teksta končnega poročila, je vendarle jasno, da lahko obisk ocenjujemo kot uspešen in korist v. Bilo bi nemara pretirano pričakovati, da bo Tepavac dialog s kitajskimi voditelji v trenutku odstranil vse tisto, kar je veljalo v odnosih med dvema državama za sporno in nezaželeno, toda nobenega dvoma ni, da je delegacija

uspela najti osnovo za sodelovanje, ki lahko (kar si iskreno želimo) v doglednem času postane dobro in kot tako tudi koristno za obe strani. Kar zadeva gospodarske stike je paleta možnosti malone neizčrpna, zlasti, če bosta obe strani znali uskladiti svoje možnosti in interese. Kitajski trg je za nas v tem trenutku glede na njegove neverjetne razsežnosti izjemno vabljiv. Kaj in koliko bomo uspeli uresničiti, je seveda drugo vprašanje, kajti nekatere slabe tovrstne izkušnje (če opozorimo v tej zvezi samo na nekatera afriška tržišča, ki so bila za nas ravno tako potencialno odprta, pa jih nismo niti približno znali pravilno izkoristiti) po sicer uspešnih obiskih naših političnih delegacij na najvišji ravni nas lahko dovolj prepričljivo opozorijo na to. Toda v tem trenutku je to le skromno opozorilo in ne javno izražen pesimizem.

• • •

Mehiška prestolnica je doživela svojo noč groze, ko je bilo v spopadih približno 20.000 študentov s policijo in vojsko ubitih nekaj deset oseb in več kot dvesto ranjenih. Dejstvo, da ni točnih podatkov niti o žrtvah, najbolj prepričljivo govori o vsej zmedji in negotovosti, ki je vladala v Mexico cityju. Medtem ko se zdravniki v bolnišnicah trudijo, da bi ohranili življenje ranjenim, se obe strani — študentje in vojska ter policija — obtožujeta in iščeta krivce za spopad. Študentje trdijo, da so policisti v civilu, ki naj bi bili krivi za prelito kri, prvi začeli streljati, uradni krogi pa to zanikajo in trdijo, da so začeli prvi streljati študentje sami, razdeljeni v desničarje in levičarje. Policija in vojska naj bi, po izjavah uradnih oseb, le posredovale, ko se je streljanje že začelo. Kakorkoli že, spopadi (najhujši po letu

1968, ko bi podobni neredi skorajda preprečili začetek olimpiade) so znova pokazali na nasprotja v deželi, na očitno nezadovoljstvo dela mladine. Ta je namreč začela demonstrirati zato, da bi izrazila svoje nezadovoljstvo z vladino politiko. Upamo, da je bila drama na ulicah mehiške prestolnice enkratna in se ne bo več ponovila, zakaj bila bi velika škoda, če bi simpatična nacija na ameriški celinji ne našla dovolj moči in demokratičnih sredstev za zagotovitev nemotene in mirne poti razvoja.

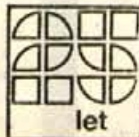
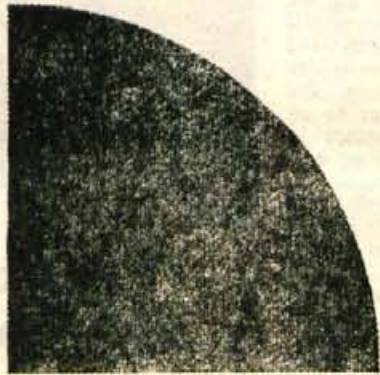
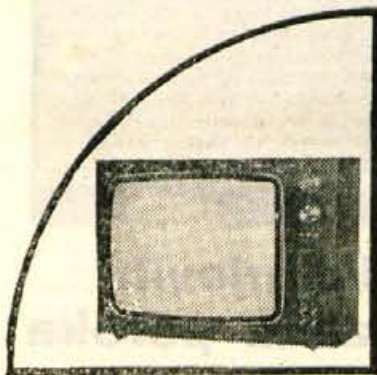
• • •

V Turčiji so zapori vedno bolj polni. Vlada je očitno izrabila nedavne dogodke (ugrabitve in umor izraelskega konzula, demonstracije) za uvedbo politike čvrste roke in ker je pač mnenja, da so vsega zla krivi levičarji (pojem ki pa še zdaleč ni tako jasan, da bi ga bilo moč v konkretnih turških razmerah jasneje

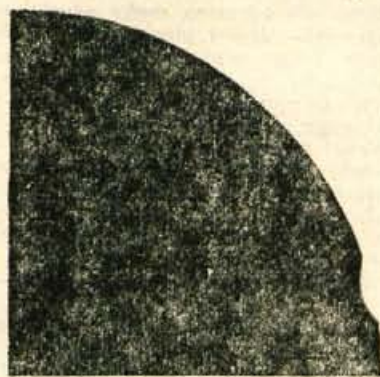
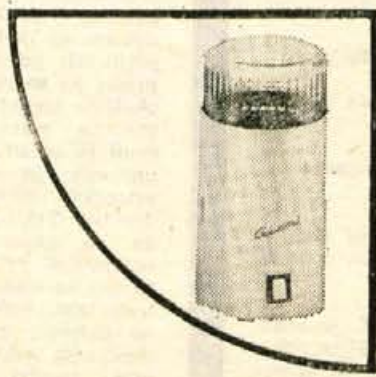
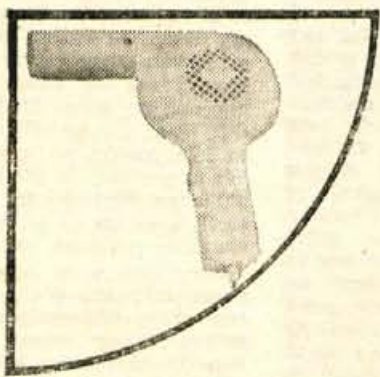
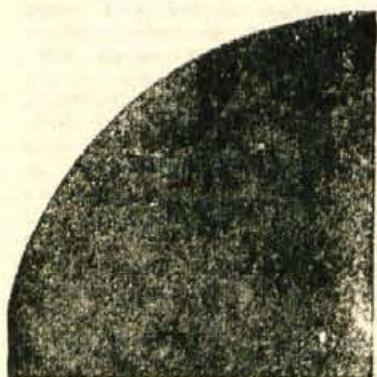
opredeliti), je začela ostro ukrepati predvsem proti njim. Če bo to Turčijo zares tudi pripeljalo do miru in zadovoljstva, bo vsekakor treba še videti.

Iz dveh dežel so prišla poročila o preprečenih državnih udarih — iz Sirije in Maroka. V obeh državah so zarotnike postavili pred sodišče, pri čemer so Maročani v tem smislu skorajda postavili neke vrste rekord — pred sodniki je 160 oseb, nadaljnjih 30 pa bodo obsodili v odsotnosti.

elektromehanika
telekomunikacije
elektronika
avtomatika
elementi

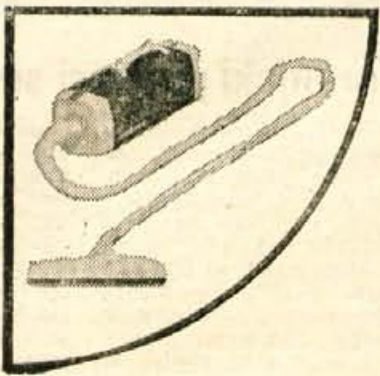
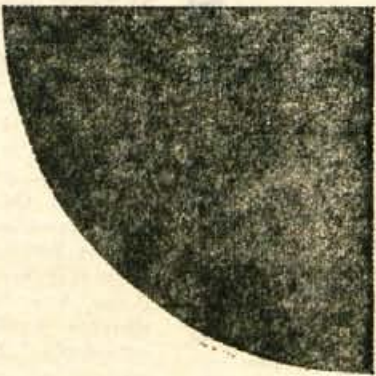

Srebrni jubilej Iskre

ISKRA je letos stara četrto stoletja. To ni tako veliko, vendar dovolj, da je postala eno vodilnih podjetij v Jugoslaviji.

17.000 parov rok, v 16 delovnih organizacijah, sodeluje v bogati proizvodnji: od sestavnih delov, raznih gospodinjskih aparatov do najzahtevnejših elektronskih naprav. Iskrine tovarne so doma in v tujini. ISKRA je tudi dolničar več tujih firm in uspešno poslovno sodeluje s priznanimi inozemskimi partnerji.

ISKRA Elektromehanika, Kranj
ISKRA Elementi, Ljubljana
ISKRA Avtoelektrika, Nova Gorica
ISKRA Avtomatika, Ljubljana
ISKRA Aparati, Ljubljana
ISKRA Kondenzatorji, Semič
ISKRA Sprejemniki, Sežana
ISKRA Elektromotorji, Železniki
ISKRA Naprave, Ljubljana
ISKRA Polprevodniki, Trbovlje
ISKRA Instrumenti, Otoče
ISKRA Elektronika, Horjul
ISKRA Usmerniki, Novo mesto
ISKRA Orodjarna, Ljubljana
ISKRA Zavod za avtomatizacijo, Ljubljana
ISKRA Commerce, Ljubljana

V tem obdobju so bili oboroženi partizani v četi obnem tudi politični delavci, ki so vzdrževali zveze predvsem še z redkimi zapniki, ki so ostali doma. Neposredno ali prek njih so pridobivali tudi nove. V teh in naslednjih mesecih sta bila v tej okolici med najaktivnejšimi partizani — političnimi delavci zlasti Stane Bečan in Jože Fink.

V Trziču pa je prav 6. septembra 1941 — to je na dan akcije v električni centrali — prisegla skupina mladincev, ki je potem na terenu delala nepretrgoma do avgusta 1942. V Trziču je oktobra meseca 1941 prišla tudi Mira Kebe-Svetinova, članica Pokrajinskega komiteja za Gorenjsko. Tedaj so ustanovili nov partizanski komite za Trzič, ki je deloval vse do odhoda v partizane aprila 1942. Na levem bregu Save, kjer ta čas ni bilo vojaških akcij, so politično delo širili tudi v Kranju, v Senčurju, v okolici Golnika in po vseh vaseh pod Storiščem.

V tistem času so močno razvili tudi propagando in v dveh ilegalnih tehnikah tiskali letake ter časopise. Ta literatura je bila občutna pomoč pri pripravljanju novih borcev za odhod v partizane in pri širjenju Osvobodilne fronte. Tehniki sta bili v Kranju in v Stražišču.

Septembra 1941 je bil dokončno sestavljen tudi okrožni odbor Osvobodilne fronte za okrožje Kranj. Njegov sekretar je postal Lucijan Seljak, člani pa so bili še Tončka Mokorel, Bogomir Aljančič, Pavel Bartel, Janez Urbanc (ta je bil blagajnik), Kazimir Cegnar, Janez Wendling, Jože Seško, Mihael Jereb, Ladislav Smuk, potem pa zaradi sprememb in razvoja še nekateri drugi.

Po večjih krajih so uspeli ustanoviti nove partijske organizacije in številne odbore Osvobodilne fronte.

Zaradi izdajstva in množičnega aretiranja

kam naj gredo, je dobil v gozdu pri Senčurju. Med nadaljevanjem poti so se pri Okroglem z vaškim čolnom prepeljali na desni savski breg ter nad Besnico prišli v taborišče I. kranjske in Kranjsko-trziške čete. Zdaj je ta enota štela okoli 60 partizanov, ki so bili razmeroma dobro oboroženi. Ob združitvi teh čet so enoto nekaj časa imenovali Kranjski bataljon.

Komandant je bil Jože Pesjak, politkomisar pa Anton Stefe, ki sta enoto čez dva dni odpeljala v Poljansko dolino. Pohod je bil naporen in dolg 13 ur. Utaborili so se na Valterskem vrhu. V Lučnah so v trgovini nabrali nekaj hrane in zaplenili več šivalnih strojev. Izvedli so tudi nekaj manjših vojaških akcij ter pripravljali napad na škofjeloške zapore, da bi osvobodili zapornike. Vendar pa se tega tedaj še niso lotili. Obsodili pa so na smrt nekega izdajalca.

Ta partizanska enota je taborila na Črnem vrhu (Pasja ravan), ko je 22. oktobra 1941 zapadel prvi sneg. Tu je tudi prišlo do nesoglasij med poveljniki. Komandir Jože Pesjak je hotel, naj bi enota takoj odšla čez nemško-italijansko mejo v Ljubljansko pokrajino, kjer bi se čez zimo laže obdržali. To je utemeljeval s tem, da razmere na italijanski strani niso bile tako hude, kakor na nemški, kar je bilo tudi res.

Toda — gorenjski partizani naj bi ostali na gorenjski strani v Poljanski dolini. Za to sta se zavzemala Janez Bizjak in Anton Stefe.

Rezultat tega je bil, da je Pesjak popeljal četo čez mejo in na Babno goro, kjer so uredili taborišče. Iz Ljubljane je četi pošiljal hrano in drugo pomoč organizacija OF. Tam je vse borce pregledal tudi zdravnik, ki je obbolele tovariše, poleg tega pa vse partizanke, napotil v Ljubljano. V Ljubljano je od tu

Novi republiški zakon o varnosti cestnega prometa

19. maja 1971 je bil v Uradnem listu SR Slovenije objavljen republiški zakon o varnosti cestnega prometa, ki začne veljati trideseti dan po objavi v Ur. listu SRS, t. j. 19. junija t. l. oz. z današnjim dnevom.

Med drugim ta republiški zakon določa naslednje:

VKLJUČEVANJE AVTOBUSOV IN TROLEJBUSOV V PROMET

Vozniki morajo zmanjšati hitrost in po potrebi tudi ustaviti vozilo, kadar je treba zaradi gostote prometa v naselju omogočiti avtobusu ali trolejbusu vključitev v promet s postajališča, ki je kot tako označeno. Voznik avtobusa ali trolejbusa pa se mora tudi v takih pogojih vključiti v promet s potrebno previdnostjo in na način, da ne povzroči nevarnosti za druge voznike.

KAZENSKÉ DOLOČBE: denarna kazen 50 din za voznika avtobusa ali trolejbusa, ali za voznika nekega drugega vozila, če ravna v nasprotju s to določbo.

PROMET MOTORNIH KOLES, KOLES IN KOLES S POMOŽNIM MOTORJEM

Kolo s pomožnim motorjem sme voziti v cestnem prometu, kdor je star 14 let in ima potrjeno, da pozna predpise o varnosti cestnega prometa. Tako potrjeno mora imeti voznik med vožnjo pri sebi in ga pokazati na zahtevo miličnika.

Imetnik voziškega dovoljenja lahko vozi kolo s pomožnim motorjem le s tem dovoljenjem.

Republiški sekretar za notranje zadeve je pooblaščen, da izda natančnejše predpise o organizaciji in načinu preizkušanja znanja predpisov o varnosti cestnega prometa in izdajanja potrdil za vožnjo kolesa s pomožnim motorjem.

KAZENSKÉ DOLOČBE: z denarno kaznijo 50 din se takoj na mestu kaznuje za prekršek voznik, ki vozi po cesti kolo s pomožnim motorjem, pa nima potrjena o tem, da pozna predpise o varnosti cestnega prometa. Če krši določbe tega zakona mladoletnik, ki še ni star 16 let, se kaznujejo s predpisano denarno kaznijo njegovi starši ali oseba, kateri je mladoletnik zaupan v varstvo, če je prekršek posledica tega, ker so zanemarili svojo dolžnost in niso pazili na mladoletnika.

PESCI

Pešec ne sme stopiti na vozišče na kraju, kjer ni zaznamovan prehoda za pešce ali na zaznamovan prehod za pešce, na katerem promet ni urejen s svetlobnimi prometnimi znaki ali z znaki, ki jih daje pooblaščen uradna oseba, dokler se ni prepričal, da to lahko stori, ne da bi ogrožal svojo varnost ali varnost drugih udeležencev v prometu.

Pešec sme nositi lesteve, cev, drog ali druge večje predmete ali voziti ročni voziček tako, da s tem ne ovira drugih udeležencev v prometu.

KAZENSKÉ DOLOČBE: z denarno kaznijo 10 din se takoj na mestu kaznuje za prekršek pešec, ki ravna v nasprotju z določbo tega zakona.

ODJAVA REGISTRIRANEGA VOZILA

Lastnik oz. imetnik uporabe mora odjaviti pri občinskem organu, pristojnem za notranje zadeve, registrirano vozilo:

1. če ni zahteval v predpisanem roku podaljšanja veljavnosti prometnega dovoljenja;
2. če spremeni stalno prebivališče oz. premesti svoj sedež iz ene v drugo občino;
3. če je vozilo uničeno, odpisano ali je bilo odsvojevano.

Odjavo je potrebno vložiti v 15 dneh od dneva, ko je nastopilo dejstvo, zaradi katerega se vozilo odjavlja.

KAZENSKÉ DOLOČBE: z denarno kaznijo od 30 do 300 din ali z zaporom do 30 dni se kaznuje za prekršek lastnik motornega ali priklopnega vozila, če v predpisanem roku ne odjavi vozila.

Iz navedenega zakona je podanih le nekaj določb, za katere menim, da morajo biti z njimi čimprej seznanjeni: lastniki motornih vozil zaradi potrebne odjave registriranega vozila, vozniki avtobusov in trolejbusov ter vozniki drugih vozil, zaradi vključevanja avtobusov in trolejbusov v promet, lastniki koles s pomožnim motorjem, da brez potrjena o znanju predpisov o varnosti cestnega prometa ali voziškega dovoljenja ne bodo smeli voziti kolo s pomožnim motorjem in da končno tudi pešci morajo pri prečkanju ceste bolj skrbeti za svojo varnost kot jim je to nalagal Temeljni zakon o varnosti cestnega prometa.

M. Mažgon

Pred praznikom v Preddvoru

VSTAJA

Ivan Jan (2)

POD GORAMI

Iz kronike Kokrškega odreda

po Gorenjski pa se je konec novembra umaknil v ilegalo neumorni okrožni sekretar KP Franc Vodopivec. Ta je dobil drugo dolžnost, na njegovo mesto pa je bil postavljen Lucijan Seljak, a je bil kmalu aretiran in ustreljen. Člani so bili: Stane Bečan, Janez Poljanec, Janez Urbanc, Franc Logar in pozneje še nekateri.

Od septembra 1941 je v Kranju začel delovati tudi mestni oz. okrožni komite SKOJ, kjer sta bila najvidnejša organizatorja Tugo Vidmar in Stane Zagar ml.

Organizacija na terenu se je po doseženih naporih tako razmahnila, da je bilo konec 1941. leta v kranjskem okrožju, kamor so sodili kranjski, trziški in škofjeloški rajon, okoli 140 članov KP. Tako je po začetnih spopadih in v obdobju od 5. avgusta do konca novembra, v času hude preizkušnje mladih gorenjskih partizanskih enot, na novo nastajala množična osnova poživljenega oboroženega boja. Politično delo na terenu pa tudi posledje ni bilo zapostavljeno.

Nemški pritisk proti gorenjskim partizanom, zlasti proti onim na levem bregu Save, ni popuščal. Nasprotno: iz dneva v dan je bil hujski.

Zato so se člani gorenjskega vojno-revolucionarnega komiteja Stane Zagar, Alojz Kebe in Tomo Brejce sredi oktobra 1941 na Mohorju sporazumeli, da bodo na desni breg Save poklicali tudi Moravsko-mengeško četo.

Na območju Selške in Poljanske doline bi bili partizani laže kos nemškemu zasledovanju in napadom. Ta teren je po mnenju partizanskih voditeljev omogočal širše zaledje tako v vojaškem kakor tudi v materialnem smislu.

Po Moravsko-mengeško četo je odšel Ludvik Vitez, ki ga je poslal Tomo Brejce. Četo, ki jo je vodil Janez Bizjak in ki je že vedel,

odšel tudi komandir Pesjak, ki ga ni bilo več nazaj.

Zdaj je poveljstvo nad to skupino prevzel Janez Bizjak. Ta pa je že čez nekaj dni — 27. oktobra 1941 — pri Sujici nad Dobrovo padel.

Za njim je prevzel poveljstvo Matija Blejec, ki se je sredi novembra s skupino dvanajstih borcev Rašiške čete tudi pridružil skupini. Prišel je tudi Mile Spacapan z nekaj novinci iz Ljubljane.

K partizanom na Babno goro so prihajali tudi vojaški instruktorji, ki so urili borce raznih vojaških veščin, predvsem miniranja. Tu so se tudi pripravljali za akcijo na preserski most.

V tem taborišču jih je obiskal tudi Stane Zagar, jih navduševal in jim vlival borbenega duha za nova dejanja.

Ponoči na 5. december 1941 sta obe enoti — Blejčeva in Spacapanova — sodelovali pri miniranju preserskega mostu. Ze naslednji dan so se partizani razdelili: Spacapanova skupina se je skušala prebiti na Primorsko, Blejčeva pa je 7. decembra odšla čez italijansko-nemško demarkacijsko mejo proti Gorenjski in v Poljansko dolino. Po iskanju zveze s Cankarjevim bataljonom, ki se je medtem 9. in 12. decembra spopadel z Nemci na Mohorju in zelo uspešno v Rovtu, se mu je Blejčeva skupina pridružila 14. decembra na Polhovcu.

V sestavu Cankarjevega bataljona so potem borci I. in II. kranjske čete ter skupine iz Mengeško-moravske ter Rašiške čete sodelovali v decembrski vstaji, ki je v drugi polovici meseca zajela Poljansko dolino.

V predelu na levem bregu Save je ostalo le nekaj partizanov, med njimi agilni organizator Stane Bečan.

21 Miha Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

**ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJES OLJE, ROPARI
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE**

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Take nasvete je Ciano dal Carneluttiju. Čeprav mu je dan poprej Mackensen sporočil, da se Nemčija ne zanima za usodo Hrvatske in da priznava na tem področju prvenstvo italijanskih interesov in celo zatrdal, da 'Sredozemlje ni, ne more in ne sme biti nemško morje', Ciano ni zaupal Berlinu. Tudi Mussolini se še ni otrese dvoma, vseeno pa se je skušal otresti svojega protinemškega razpoloženja, ko je rekel: »Mi svoje politike (do Nemčije in Hitlerja) ne moremo menjati, ker nismo vlačuge.«

To je seveda veljalo samo za politiko do Nemčije, pred katero se je že čutil majhen. Ni pa veljalo za politiko do Jugoslavije, s katero je lahko delal kakor vlačugar z vlačugo. Zdad ko je videl, da ji preti notranji razsul, je ni več vabil, da bi si z Italijo razdelila Albanijo, ki jo je sklenil vojaško okupirati in tako dvigniti svoj imperatorski ugled pred italijansko nacijo in bil enak Hitlerju. Zdad je hotel imeti vso Albanijo samo zase in bil prepričan, da si nihče ne bo upal migniti niti s prstom, nihče, niti Jugoslavija, kakor je 29. marca 1939 zapisal Ciano, ki se je ta dan proti večeru o tem pogovarjal z jugoslovanskim poslanikom Hristićem glede potrebe rešitve hrvatskega vprašanja in glede Albanije. »Hristić mi je dal najboljše zadržila v zvezi s Hrvatsko. Kar pa se tiče Albanije, se ni izjasnil. Ni protestiral s pogojem, da Albanija ne sme igrati nobene protijugoslovanske vloge.«

Dne 30. marca 1939 je Ciano tajno sprejel markiza Bombellesa, ki mu je poročal o naj-novejših dogodkih na Hrvatskem. »Separatistično gibanje se razvija z naglico plazu. Ne uganem pravega vzroka njegovega obiska, razen dveh stvari, ki mi jih je iskreno pojasnil: priti v stik s Pavelićem, ki ga imajo za edinega moža akcije, in namiga za denarno pomoč, s katero bi začeli med hrvatskimi množicami propagando v korist Italije.«

Tri dni kasneje je Ciano dovolil Bombellesu tajni sestanek s Pavelićem. Denarja za propagando med Hrvati v korist Italije pa mu še ni dal, čeprav je Mussolini denarno pomoč v ta namen že odobril. V dnevnik z dne 5. aprila 1939 je Ciano zapisal, da je imel Bombelles uspešen razgovor s Pavelićem. Sedaj se (Bombelles) vrača v Zagreb, da obvesti Mačka. Potem se bo vrnil v Rim na pogovore z nami glede (naše) denarne pomoči za propagandno akcijo (med Hrvati v korist Italije).«

Organiziranje subverzivne dejavnosti med Hrvati pa tiste dni še ni bilo glavna naloga Mussolinijeve tajne politike proti Jugoslaviji. Napad nanjo, oziroma vmešavanje v njene notranje zadeve se mu je zdelo tvegano, ker so italijanski generali precejnevali udarno moč jugoslovanske vojske. Bil je prepričan, da bi v Jugoslaviji našel na vojaški odpor. On pa je ta hip potreboval 'uspeh', kakršnega je Hitler doživel s svojo lisijsko politiko pri zasedbi CSR. To pa bi lahko dosegel samo v Albaniji.

»Odločili smo se za vojno okupacijo Albanije,« je 6. aprila 1939 sporočil Ciano Mussolinijevo odločitev preko Mackensena Hitlerju. Hitler se je s tem strinjal in sporočil po isti poti, da

popolnoma razume povod, ki ga je z agresijo proti Albaniji ta dan podvzela Italija. Ciano je potem sprejel tudi jugoslovanskega poslanika Hristića. »Obvestil sem ga o Zogujevih intrigah, s katerimi bi rad izzval krizo med nami in Beogradom. Na dolgo in široko sem prikazal obseg naše odločitve in mu pojasnil naše namene. Videti je bilo, da je (Hristić) naš namen z Albanijo sprejel z znatno mero vdanosti v usodo. Pri odhodu je dejal: »Tako torej končuje Zogu na enak način kakor Beneš!«

Tako se je začela

ITALIJANSKA AGRESIJA PROTI ALBANIJI

Cianov dnevnik je bil seveda takrat skrivnost. Svet je vedel le za italijansko-albanska pogajanja za 'okrepitev pakta o prijateljstvu in varnosti Italije in Albanije', ki so se začela konec marca 1939. Ta pakt, sklenjen med Italijo in Albanijo 27. novembra 1926, je med drugim vseboval tudi klavzulo, da bi 'vsako ogrožanje statusa quo v Albaniji nasprotovalo italijansko-albanskim interesom' in da terja 'ohranitev teh obojestranskih interesov medsebojno nudenje pomoči in sodelovanja' ter da bi se 'pri morebitnih spornih vprašanjih obe vladi ravnali po odločitvah posebnega razsodišča, ki bi jih le-to postavilo po proučevanju spornih vprašanj'. Ta razsodnik je bila s strani držav-zmagovalk s posebnimi pooblastili 'pomirjevalca in vzpostavljevalca miru in reda seveda Italija, postavljena po prvi svetovni vojni za primer, če bi prišlo v Albaniji do nemirov, ogrožajočih splošni red'.

Konferenca (konec marca in v začetku aprila 1939) je bila samo fasada, s katero bi Italija rada prikrija svoje namene po priključitvi Albanije k Italiji, a obenem z njo zanimala nemire ter protitalijanske demonstracije, ki bi jih potem Italija izrabila kot vzrok za svojo akcijo proti Albaniji.

Da se je taka akcija že pripravljala, so opozarjale enote italijanske vojske, ki so se zbirale v Brindiziju in Bariju. Nanje je postal pozoren tudi britanski poslanik v Rimu in zahteval zaradi teh enot pojasnilo od italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana. Ta mu je odgovoril 'diplomatsko', da je te čete zahteval albanski kralj Zogu za okrepitev italijansko-albanske zavezniške pogodbe'. »Cete naj bi prišle v Albanijo 8. aprila, vendar se je sedaj položaj spremenil. Na pogajanjih je prišlo do nepričakovanih težav, ki zaostrejuje italijansko-albanske odnose in ki že ogrožajo italijanske interese.«

Kaj več o pogovoru med Cianom in britanskim poslanikom v Rimu ni prišlo v javnost. Šele 7. aprila 1939 ob pol devetih dopoldne je italijanska agencija Stefani sporočila naslednjo novico o italijanski akciji proti Albaniji:

»V minulih dnevih in v času pogovorov med italijansko vlado in kraljem Zogom je prišlo v Tirani do nemirov in zborovanj ter demonstracij oboroženih band, ki so hudo ogrozile varnost Italijanov, bivačjih v Albaniji. Včeraj, v četrtek zjutraj, so bile naše ladje prisiljene evakuirati iz Drača in Valone več sto italijanskih državljanov, med njimi žena in otrok, v Italijo. Včeraj zvečer pa so odplule iz Barija in Brindisija ladje z italijansko vojsko proti Albaniji. Istočasno je izplulo ladjeve I. flote, ki od danes zjutraj križari vzdolž albanske obale med Santi Quaranta in S. Giovanni di Medua. Mobiliziran je bil tudi letalski korpus A.«

To sporočilo je oznanilo svetu začetek italijanske agresije proti Albaniji. Sledilo mu je sporočilo albanske poročevalske agencije, iz katerega je svetovna javnost zvedela za italijanski ultimatum Albaniji, ki pa ga je vlada kralja Zoga odklonila in sporočila, da 'albanske čete nudijo

odpor proti poizkusom italijanskega izkrcavanja'. Toda še istega dne, 7. aprila 1939 popoldan, je poročala agencija Stefani naslednje:

»Italijanske čete so se davi ob svitu izkrcale v pristanišču Santi Quaranta, Valona, Drač in S. Giovanni di Medua. Nikjer ni bilo omembe vredne reakcije razen v Draču, kjer pa je bil odpor energično zadušen. Iz Drača so italijanske enote začele takoj prodirati v notranjost Albanije. Prebivalstvo je ostalo mirno in prijateljsko razpoloženo. 400 letal italijanskega letalskega korpusa je preletavalo Albanijo z ukazom, da ne sme bombardirati in obstreljevati naseljenih mest in ogrozati prebivalstva.«

Italijanska letala so odmetavala pozive albanskemu prebivalstvu z naslednjo vsebino:

»Albanci! Italijanske čete, ki so se davi izkrcale na vaših tleh, pripadajo narodu, ki je bil stoletja vaš prijatelj in ki je to tudi dokazoval. Ne nudite nobenega odpora, ker bo energično str! Ne poslušajte predstavnikov svoje vlade, ki vas je spravila v bedo in ki bi vas rada naščuvala v nesmiselno prelivanje krvi. Cete njegovega veličanstva kralja Italije prihajajo k vam in bodo ostale tako dolgo, dokler ne bo vnovič zagotovljen red, pravičnost in mir.«

»Giornale D'Italia pa je skonstruiral vzrok italijanske akcije, proti Albaniji z utemeljitvijo, da je do nje moralo priti med drugim tudi zaradi albanskih intrig proti Jugoslaviji!«

»Ze dalj časa je, odkar je prišlo do resnih težav v odnosih med kraljem Zogom in manjšo skupino njegovih politikov na eni ter med italijansko vlado na drugi strani. Kralj Zogu si je prilaščal v zasebne namene velik del širokogrudne italijanske gospodarske in finančne pomoči. Kljub pogodbam in večkratnim italijanskim opozorilom je italijanska pomoč albanskemu ljudstvu služila le temu kot zadnjemu. Zadnje čase pa je kralj Zogu zahteval od Italije novo pomoč in prihod italijanskih čet, da bi zastražile določene točke Albanije. TODA ITALIJANSKA VLADA JE V ZADNJEM HIPU SPOZNALA, DA JE KRALJ ZOGU HOTEL TE CETE UPORABITI ZA BLISKOVIT SUNEK PROTI JUGOSLAVIJI IN ZA NAGLO ZASEDBO KOŠOVA V GLAVNEM Z NAMENOM, DA BI UNICIL PRISRČNE ODNOSI MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO. Odločno nasprotovanje italijanske vlade je spravilo kralja Zoga in njegove misliljenike v jezo in nevoljo, ki je imela za posledico izgrede proti italijanskim državljanom v Albaniji in prav tako proti albanskim osebnostim, naklonjenim s svojimi simpatijami Italiji. Italijanska vlada je opomnila kralja Zoga na njegovo odgovornost in skušala do zadnje minute izgladiti nastali neznočni položaj, pri čemer je zahtevala popolno garancijo za Italijane in albansko ljudstvo. Kralj Zogu je preprečil te poizkuse, medtem pa poizkušal drugod z novimi sumljivimi intrigami. Italijanski sklep, ne vznemirjati sosednjih držav, s katerimi želi italijanski narod živeti v miru in sodelovanju, in zagotoviti mir na Balkanu in v Evropi pred nevarnimi intrigami, služi tudi interesom albanskega ljudstva in odgovornih albanskih voditeljev.«

Britanska vlada je kljub noti, ki jo je poslala italijanski fašistični vladi, vnovič kapitulirala pred izvršenim fašističnim dejanjem. Izjavila je, da nima neposrednih interesov v Albaniji, pač pa ima splošne interese pri ohranitvi miru na svetu. Britanski poslanik v Rimu se je zadovoljil s Cianovimi pojasnili in zagotovili, da Italija ne bo napadla Grčije in da ne bo zasedla otoka Krfa ter ogrozila britanskih interesov v vzhodnem Sredozemlju. Enaka zagotovila je dal italijanski poslanik v Londonu britanskemu zunanjemu ministru lordu Halifaxu.

**KUPUJTE SREČKE EKSPRESNE LOTERIJE
NOVE IGRE JUGOSLOVANSKE LOTERIJE**

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S 19. JUNIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 S pihalnim orkestrom RTV Ljubljana — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Prokofjev: suita iz opere Zaljubljen v tri oranže — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igra kvintet Avsenik — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 V tričetrtinskem taktu z velikimi orkestri — 14.30 Poje basist Miroslav Čangalović — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Pesmi in plesji jugoslovanskih narodov — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Kitara v ritmu — 18.00 Aktualnostj doma in po svetu — 18.15 Dubrovka Tomšič-Srebotnjakova igra Griega — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Štirje kovači — 20.00 Večer z napovedovalcem Vilijem Vodopivcem — 20.30 Zabavna radijska igra — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igrajo majhni ansambli — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Ob popevkih in plesnih zvokih — 20.05 Svet in mi — 20.20 Operni koncert — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Majhen pregled naših pihavcev — 22.15 Okno v svet — 23.30 Glasbena razpoloženja — 23.55 Iz slovenske poezije

N 20. JUNIJA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in

pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Slovenske narodne pesmi — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Klavir v ritmu — 15.05 Sukijske — Vodopivec-Sepe: Orfej brez Evridike — 16.00 Radijska igra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Plesna glasba — 23.05 Literarni nookturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Iz domače zakladnice zabavne glasbe — 10.00 Nedeljski sprehodi — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Opolandski koncert lahke glasbe — 13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.00 Operetne melodije — 14.35 Radi ste jih poslušali — 15.00 Izletniški kaži-pot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Popevke iz studija 14 — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Igrajo veliki zabavni orkestri — 19.40 Popevke se vrstijo — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Massenet: Manon — odlomki — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Kölnski glasbeni večeri — 23.25 Portugalska glasba za cembalo — 23.55 Iz slovenske poezije

P 21. JUNIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Pesmi za najmlajše — 9.30 Priljubljene slovenske popevke — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Adamič: Tatarska suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Lepe melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje zbor Slavček iz Trbovelj — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Hagen Galatis — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnostj doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Orgle v ritmu — 18.45 Kulturni poletni vodnik — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Vilija Petriča — 20.00 Gluck: odlomki iz opere Alkesta — 20.50 Lahka glasba ob večerj in danes — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nookturno — 23.15 S popevkami po svetu

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Z orkestrom dunajskih simfonikov — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Mo-

zaik melodij in ritmov — 18.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 19.00 Kulturni mozaik — 19.05 Igramo za vas — 20.05 Cajkovski: Hrestač — baletna suita — 20.30 Pota našega gospodarstva — 20.40 Sprehod po današnji glasbi — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Iz repertoarja komorne zbor RTV Ljubljana — 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 22.30 Heinrich Schütz in Johann Sebastian Bach — 23.55 Iz slovenske poezije

T 22. JUNIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 S pevca Terezo Kesovijo in Vice Vukovom — 9.40 Počitniški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.10 Foerster: odlomki iz opere Gorenjski slavček — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 18 tednov — 18 okteto — 14.40 Na poti s kitaro — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital pianista Igorja Dekleve — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Erwin Lehn — 17.10 Popolndanski simfonični koncert — 18.00 Aktualnostj doma in po svetu — 18.15 V terek nasvidenje — 18.45 Četrtr ure s pevko Jožico Svete — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pihalnim ansambлом Avsenik — 20.00 Radijska igra — 22.15 Komornoglasbeni profil Sergeja Prokofjeva — 23.05 Literarni nookturno — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Z orkestrom Caravelli — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Minute za Mozarta — 21.00 V korak s časom — 21.10 Slovaška solistična glasba — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovanskih festivalov jazz — 22.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije —

S 23. JUNIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba — 9.20 Z ansambлом 4 M in Indexi — 9.40 Narodne v preredbi za glas in klavir Ljube Rančigaja — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični na-

potki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pianistka Dubrovka Tomšič - Srebotnjakova igra Chopina in Liszta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki z ansambлом Mihe Dovžana — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Lahka glasba — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Staro in novo iz hrvaške glasbene zakladnice — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Ray Anthony — 17.10 Orkestralni odlomki iz popularnih oper — 18.00 Aktualnostj doma in po svetu — 18.15 Iščemo popevko poletja — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 21.10 Melodije in ritmi — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nookturno — 23.15 Igramo za ples

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Radi ste jih poslušali — 16.40 Izložba hitov in glasbeni express — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Z orkestrom Michael Lanner — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.05 Slovenske narodne pesmi — 20.30 Na mednarodnih križpotjih — 20.40 Večerni koncertino — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Portret altistke Tereze Berganze — 22.15 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

Č 24. JUNIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Slovenski pevci zabavne glasbe — 9.45 Pesem iz mladih gri — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Bizet: trije prizori iz opere Carmen — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Ob lahki glasbi — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Ameriške ljudske pesmi — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Michel Legrand — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnostj doma in po svetu — 18.15 Iz kasnetne produkcije RTV Ljubljana — 18.30 Operetne uverture — 18.45 Naš podlistek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Privška — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nookturno — 22.15 Lirika eksotičnih dežel v naši glasbeni literaturi — 23.05 Literarni nookturno — 23.15 Iz albuma izvajalcev jazz — 23.40 Popevke jugoslovanskih avtorjev

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Z beograjskimi pevci zabavnih melodij — 16.40 Sestanek ob juke boxu — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Z orkestrom Toki Horvath — 19.00 Filmski vrtiljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.00 Naš intervju — 21.10 Iz Papandopolove opere Sunčanica — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Komorni jazz — 22.15 Naš intervju — 22.30 Recital pianista Wilhelma Kempffa — 23.55 Iz slovenske poezije

P 25. JUNIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Pojo Irena Kohont, Ibrica Jusić, Dubrovniški trubadurji in Majda Sepe — 9.45 Skladbe za mladino — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Makžari — pesmi Benjamina Ipavca — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Lahka glasba — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.35 Glasbeni intermezzo — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Heinz Hötter — 17.10 Clovek in zdravje — 17.20 Operni koncert s solisti zagrebške opere — 18.00 Aktualnostj doma in po svetu — 18.15 Za prijetno razvedrilo — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Rudija Bardorferja — 20.00 Poje komorni zbor RTV Ljubljana 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nookturno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igra plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Zabavni akordi — 20.05 Radijska igra — 21.00 Slovenski skladatelji — Osterčevi učenci — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — 23.55 Iz slovenske poezije

TELEVIZIJA

19. JUNIJA

16.15 Obzornik (RTV Ljubljana), 16.30 Plus pet — mladinski quiz (RTV Sarajevo), 17.30 S kamero po svetu (RTV Ljubljana), 18.00 Evropsko prvenstvo v boksu — prenos iz Madrida (EVR — Zagreb), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.35 Festival vojaških orkestror — prenos (RTV Sarajevo), 22.05 Maščevalci — serijski film, 22.55 TV kažipot, 23.15 Poročila, 23.25 Evropsko prvenstvo v boksu — posnetek iz Madrida (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

20. JUNIJA

8.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.30 Pet minut po domače, 9.35 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana), 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd), 11.00 Mozaik, 11.05 Dtroška matineja, 12.35 Mestece Peyton — serijski film, 13.25 TV kažipot (RTV Ljubljana), ... Sportno popoldne, 18.00 Ko nisi več človek — angl. film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Mali oglasi: Direktor (RTV Ljubljana), 21.25 Videofon (RTV Zagreb), 21.40 Poročila (RTV Ljubljana), 21.55 Sportni pregled (JRT) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

21. JUNIJA

16.40 Odprta univerza, 17.10 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.35 Wilde: Srečni princ — II. del, 18.00 Risanka, 18.20 Obzornik, 18.35 Ljudje v sosedi (RTV Ljubljana), 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Fabien — I. del, drama TV Zagreb, 21.35 Kulturne diagonale, 22.40 Poročila, 22.45 Košarkarski turnir v Umagu — II. polčas Jugoslavija: Norda (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Poročila (RTV Zagreb), 17.35 Srečni princ (RTV Ljubljana), 18.00 TV vrtec, 18.15 Kronika, 18.30 Znanost, 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.05 Mladi za mlade

(RTV Sarajevo), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

22. JUNIJA

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Nina in Ivo — 7. del, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Srečanje v studiu 14, 19.00 Oceanografija, 19.30 Nevarni domovi, 19.40 Pet minut za boljši jezik, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 Propagandna oddaja, 20.40 Obračun med gangsterji — franc. film, 22.35 Nocturno, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana), 22.55 Košarkarski turnir v Umagu — prenos II. polčasa (RTV Zagreb, Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila, 17.40 Mali svet, 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Kulturna dediščina (RTV Sarajevo), 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje), 19.20 TV pošta 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

23. JUNIJA

17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Pika Nogavička — švedski film, 18.15 Obzornik (RTV Ljubljana), 18.30 Zabavna glasba (RTV Skopje), 19.00 Od filma do filma, 19.30 Po sledih napredka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Teh naših 50 let, 21.15 Ljudje na cesti, 21.45 Jago — glasbena oddaja, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila (RTV Zagreb), 17.30 Risanka (RTV Beograd), 17.45 Poljudno znanstveni film, 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Zabavna glasba (RTV Skopje), 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.05 Kultura danes (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

24. JUNIJA

17.20 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Kdo je napravil Vidku srajčico, 18.00 Glasbeni ciciban, 18.15 Obzornik, 18.30 Družine, 19.00 Mozaik, 19.05 Enkrat v tednu, 19.20 Vse življenje v letu dni, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Četrtkovi razgledi, 21.35 Kako se pride do denarja, žensk in slave — TV igra, 22.05 400 let slovenske glasbe, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.40 Poročila (RTV Zagreb), 17.45 Jure Slon, 18.00 Glasbeni ciciban (RTV Sarajevo), 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje), 19.00 Enciklopedija, 19.20 Serijska od-

daja (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

25. JUNIJA

15.25 Madžarski TV pregled, 17.00 Vaterpolo Beograd: Moskva — prenos (RTV Beograd), 18.15 Obzornik (RTV Ljubljana), 18.30 Jazz portret (RTV Beograd), 19.00 Mestece Peyton — serijski film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Rdeča reka — amer. film, 22.45 Glasba iz studia B, 23.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.15 Poročila (RTV Zagreb), 17.20 Rastimo, 17.00 Vaterpolo (RTV Beograd), 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Jazz (RTV Beograd), 19.00 V petek ob 19., 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnična: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplaćanih oglasov ne objavljamo.

REKLAMNA PRODAJA

od 21. junija do 3. julija

v tem času po izjemnih, nižjih cenah naslednje kvalitetno blago:

● MALINOVEC talis	11	8,20 din
● ORANZNI SIRUP dana	11	8,00 din
● KOKOSJA PASTETA delamaris	120 g	2,50 din
● PAPALINE delamaris	100 g	1,95 din
● AJVAR budimka	800 g	5,90 din
● NAPOLITANKE NOUGAT podravka	500 g	5,00 din

ZA DOM — VIKEND — DOPUST

Kranj CENTER

19. junija franc.-nem. barv. film VITEZ BURIDAN ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. filma BAL VAMP-IRJEV ob 22. uri
20. junija zah. nem. barv. CS film WINETOU V DOLINI SMRTI ob 10. uri, franc.-nemški barv. CS film VITEZ BURIDAN ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. filma NAJDI SI MESTO, DA UMRES ob 21. uri
21. junija premiera japon. barv. filma PREPLAH V VE-SOLJU ob 16., 18. in 20. uri
22. junija premiera amer. barv. CS filma JOHN IN MARY ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

19. junija amer. barv. CS film ZADNJE POLETJE ob 18. in 20. uri
20. junija amer. barv. CS film ZADNJE POLETJE ob 16. in 20. uri, amer. barv. film SKRIVNOSTNA CEREMONIJA ob 18. uri
22. junija amer. barv. film DVOJNIK V SKRIPCU ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

19. junija amer. barv. film CLOVEK IMENOVAN HRABROST ob 18. in 20. uri
20. junija amer. barv. film CLOVEK IMENOVAN HRABROST ob 17. in 19. uri
22. junija amer. barv. CS film REVOLVERJI ODLOCAJO ob 18. in 20. uri

Tržič

19. junija premiera amer. barv. filma PEKLENSKA STEZA INDIANAPOLISA ob 18. in 20. uri
20. junija amer. barv. film PEKLENSKA STEZA INDIANAPOLISA ob 15. in 19. uri
21. junija amer. barv. film PEKLENSKA STEZA INDIANAPOLISA ob 18. uri

Krvavec

19. junija amer. barv. CS film PLAMENEČA REKA ob 20.30

Radovljica

19. junija amer. barv. film EDINA IGRA ob 18. uri, franc. barv. film CAS ZA ZIVLJENJE ob 20. uri
20. junija franc. barv. film LJUBIM TE... JAZ TEBE NE ob 16. uri, amer. barv. film BUC KASID IN KID ob 18. uri, amer. barv. film EDINA IGRA ob 20. uri
21. junija franc. barv. film NAJ POGINE ZVERINA ob 20. uri
21. junija franc. barv. film AFERA NA AZURNI OBALI ob 20. uri

Jesenice RADIO

19. junija amer. barv. film DIVJA BANDA ob 17. in 19. uri
20. junija amer. barv. film DIVJA BANDA ob 17. in 19. uri

Jesenice PLAVZ

19. junija amer.-nem.-italij. barv. CS film OAZA SMRTI ob 18. in 20.15
20. junija amer.-nem.-italij. barv. CS film OAZA SMRTI ob 18. in 20.15

Dovje Mojstrana

19. junija italij.-franc. barv. film KOT SOVA PODNEVI
20. junija italij. barv. film DA, GOSPOD

Kranjska gora

19. junija amer. barv. film IZKOPLJI SI GROB
20. junija franc.-span. barv. film TRISTINA

Javornik DELAVSKI DOM

19. junija italij. barv. film DA, GOSPOD ob 19. uri
20. junija amer. film DIVJAK ob 17. uri, amer. barv. film IZKOPLJI SI GROB ob 19. uri

Skofja Loka SORA

19. junija amer.-italij. barv. film DRAGO BOM PRODAL SVOJO KOZO ob 18. in 20. uri

20. junija amer. barv. film BULLIT ob 17. in 20. uri
21. junija amer. barv. film BULLIT ob 19. uri

22. junija amer. barv. film LEPO DEKLE KOT JAZ ob 20. uri

Železniki OBZORJE

19. junija amer. barv. film BULLIT ob 17. in 20. uri
20. junija amer.-italij. barv. film DRAGO BOM PRODAL SVOJO KOZO ob 17. in 20. uri

REŠITEV NAGRADNE KRIZANKE

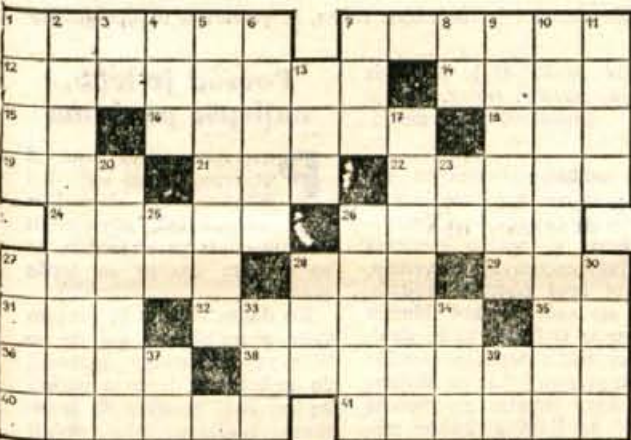
1. MARABU, 7. SLALOM, 13. KRIMINOLOGIJA, 15. GETI, 16. ENA, 17. APEL, 18. SANACIJA, 21. AKI, 22. HT, 23. IL, 24. TO, 26. LK, 27. RAS, 29. TROBENTE, 34. ANTE, 36. ETE, 37. ERNA, 39. STOMATOLOGIJA, 42. TIPALA, 43. TRAKAR

IZZREBANI RESEVALCI

Rešitev nam je poslalo 97 reševalcev. Izžrebani so bili: 1. nagrado (30 din) prejme Marija Zupan, Kranj, Stošičeva 5; 2. nagrado (20 din) prejme Majda Trilar, Radovljica, Carkarjeva — vila blok V; 3. nagrado (10 din) pa prejme Marjana Sinkovec, Kranj, Kidričeva 57. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

NAGRADNA KRIZANKA

VODORAVNO: 1. opera C. M. Webra, 7. vzdržnost; spokorniški način življenja, 12. močan, krepak človek, 14. škrat, spaček, 15. osebni zaimek, 16. divji kozel, prebivalec skalovja, 18. ime slikarja Šubica, 19. trak za opasanje, 21. nadležna žuželka, 22. pisec, ustvaritelj, 24. biser, tudi dišeča rastlina perlica, 26. dosežek, uspešek, 27. znamka japonskih aparatov (transistorji), 28. predlog, 29. izrastek na glavi, 31. glavni števnik, 32. pristaniško mesto na Poljskem ob ustju Visle, 35. Nogometni klub, 36. koralni otok, 38. afriško področje ob Rdečem morju v Etiopiji, 40. vrste dvigala; vrste ptica, 41. slepa vera ali vdanost v usodo pri muslimanih (kizmet).

NAVPIČNO: 1. obrambni kanal, jarek, 2. maloplemiška družina na Korziki, iz katere izvira Napoleon, 3. znak za kemično prvino erbij, 4. trdilni prislov, resnica, 5. zdravnik, specialist za onkologijo, 6. jezero v vzhodni Afriki (Nyasa), 7. palestinska luka v Izraelu, 8. nekdanja okrajšava za konjsko silo, 9. vrhnja plast kože, 10. zaznanje z nosom, 11. angleška mera, 13. oddelek ali krilo rimske legije, 17. pristaš razizma, 20. starejši, 23. okrajšava za Vojsna pošta, 25. Radio York, 26. razpored šolskih ur, 27. pripravniška služba; službeno leta, 28. dvojica, 30. »električna« morská riba, 33. popularni zborovski skladatelj, Oskar, 34. Karl Rudolf Steiner, 37. avtomobilska oznaka za Ljubljano, 39. Edi Mohorko.

Rešitev pošljite do četrtega, 24. junija, na naslov: Glas, Trg revolucije 1, Kranj z oznako Nagradna krizanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska, umetnostnozgodovinska zbirka. V galeriji v Mestni hiši je odprta razstava del mojstra umetniške fotografije Petra Kocjančiča.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju odprta republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji. V II. nadstropju je na ogled etnografska zbirka Planšarska kultura na Gorenjskem in razstava risb Petra Jovanoviča.

V Prešernovi hiši je odprta Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava del slikarja Antona Plemlja. V gotski kleti so razstavljene barvne reprodukcije italijanskega slikarja Canaletta (1697—1768).

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17.—19. ure.

poročili so se

V KRANJU

Marolt Anton in Peterman Frančiška, Jenko Franc in Burgar Marija, Pirc Andrej in Koželj Majda

V TRZICU

Scifert Jožef in Koprivnik Irena

V SKOFJI LOKI

Mrak Anton in Oman Ivana ter Kogovšek Jakob in Hribernik Marijana

umrli so

V KRANJU

Cinku Dominik, roj. 1971, Bešter Janez, roj. 1892, Zavrl Marija, roj. 1874, Porenta Anton, roj. 1901, Jagodic Marija, roj. 1902, Stare Vincencij, roj. 1912, Glad Ana, roj. 1906, Ribnikar Franja, roj. 1899, Pevc Karol, roj. 1893, Fejfar Jože, roj. 1888

loterija

Neuradno poročilo o žrebanju srečk 24. kola dne 17. 6. 1971

Srečke s končnicami	so zadele din
0	6
06880	506
66670	506
140220	10.006
428150	10.006
01	10
21	20
10161	1.000
47791	1.000
061021	10.020
92	10
70012	500
80582	500
81072	500
451522	150.000
43	10
803	100
19953	1.000
083343	10.010
428653	10.000
720233	10.000
24	20
6844	200
86194	500
574974	10.000
65	30
285	50
63055	1.000
159685	10.000
555135	10.000
6	6
43056	506
200186	10.006
321716	50.006
612726	10.006
778146	10.006
7	6
27107	506
42367	1.006
319227	10.006
568537	10.006
28	10
48158	500
92938	2.000
300868	10.000
79	10
8129	200
86889	500
337909	10.000

Demonstracija kmetijskih strojev in tekmovanje koscev

Kmetijski odbor Sovodnjem in KZ Skofja Loka bosta v sodelovanju s krajevno organizacijo SZDL priredili jutri ob 14. uri na Novi Oselici nad Sovodnjem v Poljanski dolini demonstracijo kmetijskih strojev. Prikazana bo košnja in spravilo sena na hribovitem terenu. Najprej se bodo pomerili v tekmovanju kosci s kosami, nato pa bodo prikazali vse vrste motornih kosilnic, ki jih uporabljajo okoliški kmetje, in spravilne sena s samonakladalniki dveh vrst. Za mnoge bo prav gotovo še posebno zanimiv prikaz manevriranja s specialnim traktorjem »Reform Muiis« na strmem terenu. Po končanem prikazu strojev bo podelitev nagrad najboljšim in piknik. Obenem si bodo obiskovalci lahko ogledali urejeno hribovsko kmetijo v bližini.

Prireditelji upajo, da bo za demonstracijo strojev in tekmovanje koscev dovolj zanimanja, saj se obiskovalci lahko pripeljejo v Nove Oselice z avtomobili iz Sovodnja ali Kladj.

SOBOTA

KRANJ — Ob 16. uri na rokometnem igrišču v Strazišču tradicionalni rokometni turnir v počastitev krajevnega praznika.

Ob 17.30 na stadionu Stan-ka Mlakarja tekma moške SKL Triglav : Celje.

SKOFJA LOKA — Ob 18.30 na stadionu v Puštalu tekma ženske SKL Kroj : Jesenice.

Ob 20. uri tekma moške SKL Kroj : Jesenice

NEDELJA

SKOFJA LOKA — Ob 10. uri na stadionu v Puštalu finalna rokometna tekma področnega tekmovanja za jugoslovanski pokal Sešir : Duplje (Porenta — Hvastil).

Ob 17.30 nogometna tekma ZCNL LTH : Koper.

KRANJ — Ob 17.30 na stadionu Stan-ka Mlakarja tekma SNL Triglav : Branik

TRZIC — Ob 17.30 na nogometnem igrišču tekma ZCNL Tržič : Zagorje

dh

Tržni pregled

V KRANJU

Solata 3 do 4 din, špinata 5 do 6 din, korenček 4 do 5 din, slive 4 din, jabolka 3 do 4 din, pomaranče 5,50 din, limone 6 din, česen 9 do 10 din, čebula 3,50 din, fižol 6 din, pesa 5 din, kaša 4 din, paradižnik 12 do 14 din, fižol stročji 5 do 6 din, grah 3 do 4 din, breskve 5 din, kumare 8 do 9 din, jagode 5 do 6 din, ajdova moka 4 do 5 din, koruzna moka 3 din, jajčka 0,55 do 0,60 din, surovo maslo 18 do 20 din, smetana 12 do 14 din, orehi 28 din, klobase 5 do 6 din, skuta 6 do 7 din, sladko zelje 2,80 do 3 din, kislo zelje 4 din, kislá repa 3 din, cvetača 4 do 5 din, paprika 12 do 14 din, krompir 1 din (novi 4 din), češnje 5 do 6 din

V TRZICU

Solata 4 din, špinata 6 din, korenček 10 din, slive 4 din, jabolka 5 din, pomaranče 5,40 din, limone 6 din, česen 10 din, čebula 4 din, fižol 6 din, kaša 4,80 din, paradižnik 12 din, koleraba 4 din, češnje 5 do 6 din, jagode 10 din, kumare 8 din, ribez 10 din, aj-

dova moka 4,80 din, jajčka 0,60 din, surovo maslo 20 din, smetana 12 din, orehi 30 din, skuta 7 din, sladko zelje 3 din, cvetača 6 din, krompir 1,30 din (novi 3,50 din)

NA JESENICAH

Solata 3,50 din, špinata 3,50 din, korenček (uvoz) 10 din, slive 5,40 din, jabolka 5 din, pomaranče 5,50 din, limone 6,50 din, česen 9,10 din, čebula 2,80 din, fižol 7,50 do 8 din, pesa 2,60 din (nova 5 din), kaša 3,70 din, paradižnik 16 din, ajdova moka 6,16 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,55 do 0,70 din, surovo maslo 29 din, smetana 13,80 din, orehi 27 din, klobase 4,50 din, skuta 7,10 din, sladko zelje 2,60 din, kislo zelje 3 din, kislá repa 2,60 din, cvetača 5,50 din, krompir 1,40 din (novi 2,60 din)

Mallorca — Španija v malem

Čevlje očistijo tudi v restavraciji pri mizi

V neposredni bližini tržnice so prijetni gostinski lokali, kjer postrežejo z ribjimi specialitetami na majhnih ovalnih krožnikih, navadno kar brez kruha. Tudi tod kot v skoraj vseh gostilnah in restavracijah na mizi ne najdete pepelnikov. Ogorke in papir gostje hladnokrvno mečejo na tla, tako da je skoraj vsak lokal kar postlan s smetmi. V tej ribji restavraciji je našel svoje mesto tudi čistilec čevljev, ki pridno opravlja svoje delo gostom tudi pri mizi, če to zahtevajo.

Medtem ko v starcu delu mesta meščani ne bi zaslužili posebne pohvale za čistočo, očitno pa jim peša tudi komunalna služba, je nova Palma s širokimi palmovimi drevoredi in številnimi nasodobnejšimi hoteli res lepo in prikupno sredozemsko mesto. Ogromni arhitektonsko dognani kolosi z zvonečimi imeni predstavljajo osnovni vir naglo razvijajočega se turizma. Hoteli ob obali se raztezajo na desetine kilometrov. Penzion v teh hotelih velja od naših 100 do 650 din (novih) odvisno od kategorije, ki jih označujejo z zvezdicami od ene do pet. Vsak hotel, ki nekaj pomeni, ima bazen, park, minigolf, terase za sončanje in vse kar si lahko zamisli še tako razvajen turist.

Glavna plaža se razteza ob polkrožni peskoviti obali, južno od Palme. Tu je turistično naselje Pastilla, pravzaprav glavno turistično središče na Mallorci. Tu zamašiš prijete zelenih zalivov in zalivčkov, ki smo jih vajeni na naši obali. Peskovito nabrežje, široko do 100 metrov je po vsej dolžini obdano z nizkim zidom, ob njem pa je speljana sodobna dvosmerna cesta, ki razdvaja kompleks hotelov od plaže. Značilnost teh kopališč so lični senčniki iz trsa, ki jih najdete prav na vseh peščinah.

»Tablao flamenco« namesto striptiza

znajdljivi domačini so kajpak tudi tu kakor povsod na otoku poskrbeli, da imajo turisti kje zapraviti denar. Tako na plažah kot v urejenih sprehajališčih na vsakem koraku nalotite na lično urejene trgovske lokale, gostišča, slaščičarne in kavarnice. Tu ne

manjka niti nočnih lokalov, ki pa se precej razlikujejo od naših in evropskih. Nikjer na programu ne boste mogli zaslediti striptiza. Zaman bi iskali tudi revijo ali časopis, ki količkaj diši po pornografiji. Zato pa nočni lokali z velikim uspehom privabljajo tuje na njihov svojevrsten program španskih ljudskih plesov in pesmi, ki ga imenujejo tablao flamenco. To posebnost smo si ogledali tudi mi, čeprav po golem naključju, za katerega je poskrbel spretni lastnik nočnega lokala »Los Robmos«. Da bi privabil čimveč obiskovalcev, poleg kupov prospektov po vseh hotelih in javnih lokalih, velikih reklamnih panojev, ki jih postavi po mestu, pošlje v akcijo tudi svoje ljudi. Možejo ustavljajo turiste in v ljudno povprašujejo, če ste voljni obiskati ta ali oni flamenco, prvo, drugo ali tretjo nočno predstavo. Takoj vam rezervira sedež pri mizi, zagotovi avtobusni prevoz in nudi celotne informacije. Nas je »ujel« tak možakar na večernem sprehodu ob obali in nas zaradi takta pa tudi zaradi radovednosti, hitro pridobil. Plačali smo mu vsak po 20 pezet akontacije, celokupna cena za prevoz, rezervacijo, aperitiv in prireditev je bila 175 pezet, dobili potr diljo in kljub dvomom, če bo res vse tako kot je obljubil, čakali. Moram priznati, da se nismo nadejali tolikšni poštenosti in solidnosti, ker možak ni vzbujal, vsaj na videz ne, posebnega zaupanja.

Čez točnost in poštenost se nismo pritoževali

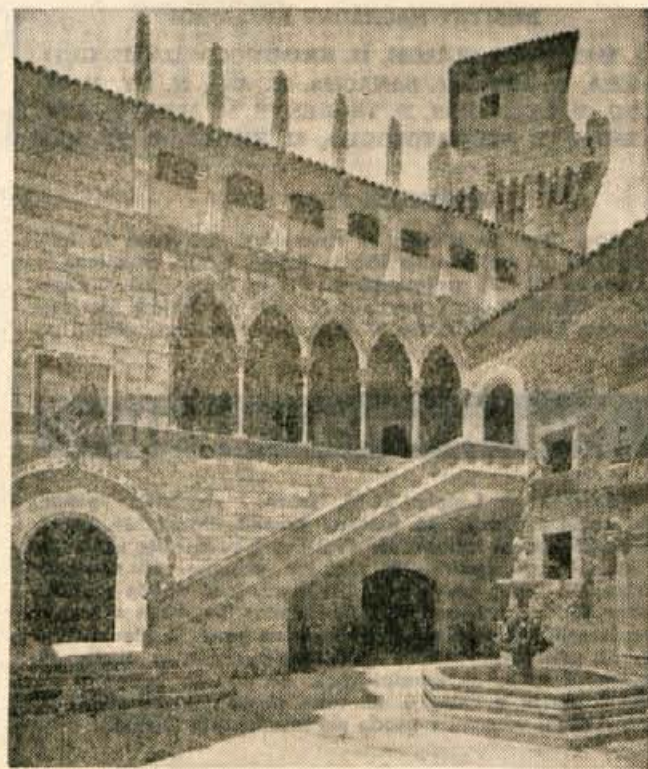
Točno ob napovedani uri nas je poseben avtobus odpeljal izpred hotela El Yate v Pastillo. Vsi lokali so bili zasedeni. Svetleče barvne reklame so privabljale in nudile. Pred razsvetljenim pročeljem, polnim reklamnih fotografij nastopajočih pesalk in pevcev so se že zbirale skupine, ki so prav tako kot naše imele rezervirana mesta v Los Rombosu. Lepo oblečeni uslužbenecji so nas spremlili v notranjost domišelnega urejenega podzemčjskega lokala, ki je bil dobesedno nabit z turisti. V ospredju dvorane, okusno urejene s kombinacijo lesa in kamnitega zidu, je bil nekakšen oder obdan z raznobarnimi lučmi. Ob stenah je bilo veliko cvetja in zelenja, ki nam je pričaralo romantično

španske pokrajine. Ob mizici se nas je nagnetlo, sam ne vem kako, kar pet in še preden smo sedli, nam je spreten natak postregel s pijačo, ki je bila že vračunana v vstopnico. Nikakor nam ni šlo v glavo, kako more biti vedno tako veliko zanimanje za takšne prireditve, ker smo zvedeli, da je vsak večer najmanj trikrat enak nastop folklorne skupine. Sebe, ko so se na odru pojavile španske lepoticice v prekrasnih raznobarnih nacionalnih oblačilih in temperamentno zaplesale pravi andaluzijski ples, smo vedeli zakaj. V programu nastopa šest vitkih temnolasih lepotic in pet ničmanj vitkih plesalcev. Dekleta dajejo ritem s kastanjetami, fantje pa melodijo s kitarami. Njihov ples je bil nekaj enkratnega tako po likih kot po popolni skladnosti in je neprestano izvajal spontane aplavze in bučno »ole, ole...«. Z nekako otožnostjo sem se domislil naših folklornih skupin, ki komaj života rijo, ker jim turistični delavci raje najdejo nadomestilo za drugorzodne stiptizne predstave, kot bi jih evropski turist ne imel, in še dosti boljših, doma dovolj.

Komaj smo po dveh urah zapustili lokal, že so se pri vhodu drenjali drugi, ki so želeli gledati naslednjo predstavo ob enih ponoči. Kavarnice, slaščičarne in restavracije so bile še vedno odprte, takšni so se še vedno ustavljali... In spet smo se spomnili naših turističnih središč, kjer že po osmi uri zvečer nimaš kje zapraviti denarja.

Can Pastilla — plaža in hoteli. Srečanje z jugoslovansko gostilničarko

Zadnji dan bivanja na Mallorci smo izkoristili za krajše sprehode po Pastilli, da bi morebiti videli še kaj, kar nismo utegnili prej. Obšli smo »velike hotelske četrti in ogledali trgovine s spominkami in trošili zadnje pezete za razglednice in spominke, ki so se nam na vsakem koraku ponujale. Prav v osrednjem delu naselja ob plaži smo se presenečeno ustavili pred ličnim gostiščem s teraso. Našo pozornost je privabil napis v srbohrvaščini na veliki tabli izpred terase »Jugoslovanska gazdarica« in »Mi govorimo srpskohrvatski«. In še preden smo se znašli, že nas je lju-

Pueblo español je turistična točka, ki privablja največ gostov

bezniv možki, ki je prišel iz lokala, povabil noter. Bil je mož »jugoslovanske gazdarice«.

V moderno urejenem gostinskem prostoru nas je presrečna pričakala lepa črnolasa žena, ki spričo srečanja z rojaki enostavno ni vedela, kaj bi prej počela. Predstavila se nam je kot Marija Weber iz Osijeka, ki že dvajset let živi v Nemčiji, vendar vsako sezono pride na Mallorca, kjer imata z možem lokal, ki jima vsekakor prinaša dosti dohodka. Skuhala nam je pravo turško kavo in postregla z odličnim domačim konjakom. Na njeno željo, s katero se je seveda strinjal tudi mož, smo skupaj zapeli nekaj slovenskih, dalmatinskih in drugih jugoslovanskih pesmi, med vsemi je najbolj »vžgala« naša narodna »Majolka, ti si kriva...«. S to pesmijo, za katero so domačini mislili, da je namenjena Mallorci, smo tudi »Pri Albinci« v Jardinu osvajali srca presenečenih meščanov, ki so nam burno ploskali in nas spodbujali, da bi jim kar naprej peli. »Jugoslovansko gazdarico« smo s petjem tako presunili, da je nenehno točila solze in kar ni vedela, kako bi nas še zadržala v svojem lokalju. Seveda smo si morali izmenjati naslove. Obljubili smo ji, da jim bomo brž, ko pridemo v domovino, poslali razglednice, s katerimi bo okrasila stene gostišča. Preden smo se poslovili, smo napravili več skupnih posnetkov. Ganjena do solza je še dolgo stala na terasi in z možem mahala v slovo dokler se nismo izgubili za hotelskimi grmadami Pastille. Srečanje z Jugoslovanko je bil res eden od najlepših dogodkov v daljni Španiji.

Povsod je-lepo, najlepše pa doma

Poslovični večer smo si pripravili spet kar »Pri Albinci« ob domačem vinu in veselih slovenskih pesmih, tudi partizanskih, ki so v tem okolju še lepše zvenele.

Ko danes zbiram in urejam vtise, si ne morem kaj, da ne bi z zadovoljstvom ugotovil, da je bilo res lepo in prijetno pa tudi poučno. O španskem ljudstvu smo dobili najlepše mnenje, če lahko Mallorčane štejemo za prave Spance. Bili so ljubeznivi, prijetni in nevsiljivi.

Mallorca — Španija v malem je sicer lepa in privlačna in navsezadnje vredna ogleda, toda kljub vsemu se ne more primerjati z lepoto in pristnostjo naših obmorskih turističnih središč, še zlasti ne z modrino Jadrana in njegovimi lepimi obalami. Naši turistični delavci pa bi se tamkaj lahko marsikaj naučili.

»Inex Jesenice« je v zadovoljstvo vseh, ki smo bili na tem zanimivem potovanju, opravičil naše pričakovanje, za kar smo mu vsi hvaležni. Na potovanju smo se še bolj zbližali med sabo in si pridobili novih izkušenj, ki nam bodo veliko pomenile. Se enkrat smo se prepričali, da je povsod lepo, kjer so dobri ljudje, in da je, kot pravi pregovor — najlepše doma.

Jošt Role

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

217

IV. DEL

Nezaupen do vseh, ki jih ne pozna in se mu zde sumljivi, če iščejo ustanovo, kakršna je naša... To je človek stare dobre vzgoje, patriotske vzgoje, gospa... Ja, še so taki... In za Frica je bila to posebna sreča, kajne, Fric... Smem prisesti, brez družbe sem, pravi in prisede, ne da bi ga Fric povabil. »S Fricem sva prijatelja, gospa... Zares ste na sliki, a še lepši, ker vas lahko človek občuduje živo...«

Stefi vsiljivec, ki se jima je vsilil, ni všeč. Le težko se brzda, da bi tega ne pokazala.

»Bi malo umolknil,« ga prosi Fric. »Program motiš.«

»Program? Nič posebnega. Kakor obleka, ki jo nosiš vsak dan...«

»Zate že. Midva pa ga gledava prvič.«

»Ah, da, seveda... Potem glejmo!... Trude je res klasa... Le kako bi si ji človek približal... Ko bi znal vsaj pisati verze kakor ti, bi se ji ponudil kot kabaretni pesnik... Res, tudi ti bi se lahko ukvarjal s takimi stvarmi...«

Fric molči. Z obrazom mu da vedeti, da mu ni do pogovora.

Trude Histerberg poje neko Tollerjevo pesem, nekakšno vojaško popevko, ki pa ni prav nič kasarniška, vseeno pa vžiga s svojo veselostjo, da utone v viharnem odobravanju.

Mora jo ponoviti, nato pa stopi pred zaveso berlinski pesnik Walter Mehning in napove, da bo namesto njegove točke nočjo nastopil gost iz Münchna, pesnik in »benkelsenger«, Wedekindovega kova, če ni celo boljši od pokojnega Wedekinda.

»Nastopa Bertolt Brecht!«

Stefi se razpro oči. To je vendar človek, s katerim se je vozila iz Münchna. Ta, ki ga je bil napovedal, pa je bil oni drugi in se razburjal, ker ji ni bilo do poslušanja tistih pesmi.

In ne samo to!

To ime je že slišala.

Nekje ga je brala.

A kje?

»Da,« se ji oči še bolj razpro. Ali ni bil s tem imenom podpisan človek, ki ji je v zadnjem vojnem poletju sporočil, kje in kako je bil Fric ranjen. »Fric,« pogleda Frica. »Se spominjaš tega človeka?«

»Ne. Vem le, da je dramatik. Lani je prejel Lessingovo nagrado za dramo Trommeln in der Nacht. Gledal sem jo. Odlična stvar. Da pa je pesnik in kabaretni pevec, tega nisem vedel.«

In vendar se zdi ta obraz znan tudi njemu, kakor da ga je že nekje videl.

Le kje?

Ne more se spomniti, pa tudi pesem o Jakobu Apfelböcku ga potegne za seboj.

Pesnik in pevec poje in spremlja na banjo grozljivi moritat o trinajstletnem Jakobu Apfelböcku, o katerem so pred štirimi leti poročali münchenski časniki, da je ubil očeta in mater, njuni trupli pa skrili v omaro za perilo. Tako poje tudi prva kitica moritata in se ob zvokih banja prelije v naslednjo:

Krog hiše vel je vetrni mil
Nad njo sinjel neba obok
Le on je otopel sedel
Pred dnevi bil je še otrok.
In dnevi šli so, šle noči
In vse kot vselej je bilo
Le Jakob vdano čakal je
Da se zgodi, kar se že bo.
Se prinašalka nosi mu
Najboljše mleko dan za dnem
A Jakobu do mleka ni
In le medli ves bled in nem.
In še prinaša kolporter
S korakom težkim časnike
A Jakobu do branja ni
Nikoli časnika ne odpre.
Ko trupli že zaudarjata

Zajoče Jakob ves bolan
In se zavleče na balkon
Tam noč prebdi, preždi ves dan.
In že vprašuje kolporter:
Kaj tu smrdi? Saj voham smrad.
A Jakob dé: Ne, saj nič ni
Perilo staro le morda.
In mlekarica govori:
Saj tu smrdi kot kak mrlič.
Morda meso pokvarjeno
Dé Jakob ji, kot da ni nič.
A ko nekoč v omaro vdvo
Ostane Jakob bled in nem.
Kaj storil si? ga gledajo
A Jakob šepeta: Ne vem.
Le mlekarica dan potem
Vsa in grozi še vprašuje se:
Bo mogel Jakob Apfelböck
Sleht kdaj na grob pred starše še.

Groza navdaja tudi Stefi, Resnična groza. Drugi pa medtem brijejo norce na račun grozljivega moritata. Vsaj temu vsiljivemu Norbertu se zdi takole popevanje verzov bedasto.

»Takele oslarije niso za kabaret. Kabaret naj bi ljudi zabaval,« gleda Frica in čaka, da se bo z njim strinjal. Fric pa molči in grebe vase. Ni poslušal zbrano. Le površno je ujel vsebino moritata, ki se mu je ob površnem poslušanju zdel, da je napisan po modri in zaokus tistih poslušalcev in gledalcev, ki najraje gledajo drame o očetomarih, ki so zadnje čase tako pogosto na repertoarjih berlinskih gledališč. Bolj ga je vznemirjal pesnikov glas, tako podoben glasu sanitejca, ki se je tistega poletnega dne 1918, ko ga je presenetil v zaledju fronte letalski napad in ga potem pokopal pod ruševinami, peljal z njim in mu med potjo recitiral različne vojaške zbudiljivke, potem pa še neko pretresljivo balado o mrtvem vojaku, ki jo je imenoval legendo. Ja, legendo o mrtvem vojaku; ja, celo sedaj sliši tiste verze:

Und als der Krieg im vierten Lenz
Keinen Ausblick auf Frieden bot
Da zog der Soldat seine Konsequenz
Und starb den Heldentod.

Od fanta do moža (16)

Bela obleka ne pomeni vedno nedolžnosti

Med svati so bili na ohceti najpomembnejši drug, ki je bil ženinov brat ali prijatelj, in družica, ki je bila nevestina sestra ali prijateljica. Oba sta morala spremljati bodoča zakonca v cerkev, nato pa sta sedel poleg njiju. Potem sta bila še starešina in teta, ki sta bila navadno starejši par. Starešina je ohcet vodil, teta pa mu je bila za par. Poleg teh je bil potreben še hišni oče, ki je bil mož iz vasi, največkrat sosed. Bili je moral odločen in resen, pa tudi pošaliti se je moral znati. Hišni oče je bil gospodar cele ohceti. Ženinovi in nevestini starši so bili častni svatje, posebnih vlog pa niso imeli.

Godca je najel ženin ali drug. Korbar pravi, da so na večjih ohceti igrali tudi trije: prvi harmoniko, drugi bas, tretji pa klarinet (»klarinet« so rekli ljudje). Oče pravi, da so med obema vojnama imeli v glavnem le po enega godca. Danes pri pojedini nimajo godca, ampak kakšen gramofon s ploščami ali magnetofon. Godca so nekdanj samo povabili, plačali pa so ga svatje. Ivan Korbar se spominja, da sta ženin in nevesta dala za prvi ples 5 srebrnih kron, ravno toliko tudi drugi in družica ter teta in starešina. Vsak od svatov je moral dati za svoj ples po en goldinar. Skupni zaslužek godca na eni ohceti je bil večji, kot je dobil mojster

v tovarni plače za dva mesece. Prav zato so godci na ohcet tako radi prišli.

Po nevesto so šli nekaj ur pred poroko. Korbar pripoveduje, da so se pred prvo svetovno vojno peljali s kolesalnici, ki so jih obvezno vlekli pari konj. Pozneje so se vozili tudi s kočijami. Svatje so bili praznično oblečeni, večnoma v narodnih nošah. Starejša ženska so imele na glavah peče, mlajše pa avbe. Ženin in nevesta sta bila vedno v novih prazničnih oblekah. Vozovi in konji so bili okrašeni s trakovi in smrekicami. Konji so imeli pripetence okrog komatov, okrašeni pa so bili tudi na repih.

Danes se peljejo po nevesto, potem pa k poroki in

domov, z avtomobilom, ki ga navadno tudi okrasijo z vencem pred sprednjo in zadnjo šipo in na kljukah. V Mostah in okolici se danes skorajda nihče več drugače ne pelje k poroki kot z avtomobilom; ta »moda« se je začela nekako po letu 1950.

Med potjo so nekdanj peli in vriskali; godec je igral. Premožnejši so tudi streljali z možnarji, da so vzbujali večjo pozornost. Danes ne počenja več takega hrupa, le smeji se in si pripovedujejo šale.

Ko so nekdanj prišli po nevesto, so bila vrata zaprta. Za vrata se je oglasil le nevestin oče, gospodar hiše. Bil je lahko nevestin oče ali kdo drug iz vasi. V imenu ženina se je moral pogajati starešina. »Kdo pa ste?« je vprašal

hišni oče. »Vas ne poznam. Ali ste capini?« »Kje pa, pošteni ljudje smo,« je odgovoril starešina. »Imamo lepega ženina,« je še dodal, »hočemo pa nevesto.« Iz notranjosti so odgovorili, da neveste nimajo. Po dolgem pogovoru so poslali ven staro žensko (babo), da so se vsi smejali. Zunaj so še naprej trdili, da so zvedeli, kako lep cvet dehti v tej hiši, oni pa ga prikrijevajo. Poslali so jim ven še kakšno našemljeno žensko, starejšo sestrično ali kaj podobnega. Vsaki so morali zunaj nekaj plačati, da se je umaknila. Zunaj so toliko časa vpili »Ta ni prava, hočemo drugo!«, da so jim končno poslali pravo.

Prvi je stopil v hišo ženin. Zunaj so sprejeli nevesto z velikim navdušenjem. Oče pravi, da v času, ko se je ženil on, ženinu že niso več podtikali lažnih nevest. Svate so nato pogostili z ocvrtjem in vinom. Kdor pa je šel pri poroki k obhajilu, seveda takrat ni jedel.

Pred odhodom z doma je prosila nevesta starše za odpuščanje. Matj jo je blagoslovila: »Sveti križ božji, da bi srečna bila!« Pokropila jo je tudi z žegnano vodo. Nevesta je običajno potočila nekaj solz. Če je jokala, so se ji — razen domačih — smejali, če pa ni, so rekli, da bo jokala že potem, v zakonu.

Godca je nato zaigral nevestin marš in zapel: »Se mamica joka...«

Korbar se spominja, da je bil ženin nekdanj v črni obleki in s cilindrom na glavi, če je bil bogat, drugače pa s klobukom. Nevesta je bila v beli obleki z vencem na glavi in s »šlajerjem« (pajčolanom). Ženina je še posebej krasila žepna ura z debelo srebrno verižico in s tolarji. Svatje so bili največ v narodnih nošah, če so jih imeli. Oče pravi, da so bili v njegovem času napravljivi podobno, vendar ni bilo obvezno, da je bila nevestina obleka bela. Nekateri so imele tudi črne. Danes ima ženin običajno temnejšo obleko, ki jo pozneje nosi ob svečanih priložnostih, nevesta pa belo, modro ali kakšne druge modne barve, da jo lahko nosi tudi pozneje. Nekdanj so rekli, da dekle ni smelo obleči bele obleke, če je s fantom že imelo spolne odnose. Danes to ne moti več.

Ivan Sivec

(Prihodnjič naprej)

Gorenjski
kraji
in ljudje

Slikanje je le konjiček

Med nedavno akcijo po vseh okrog Bohinja smo izvedeli kar za štiri slikarje samostanske. Tokrat smo obiskali le dva. V Stari Fužini smo iskali Janeza Cvetka in ga kar kmalu našli v vaški gostilni, kjer se že več let hrani in še vedno pomaga pri delu. Povedal mi je, da je bil star šele osem let, ko je prvič videl slikarja in si želel, da bi tudi on lahko tako slikal. 75-letni Janez je prijel za čopič precej kasneje. Okrog leta 1930 je bilo.

»Dobil sem barve in prav nihče ni vedel, da slikam,« mi je najprej zaupal Janez. »Takrat sem največ slikal ob nedeljah. Ko sem dokončal šest slik in jih dal v okvirje, sem jih razobesil po steni. Mama se je jezila in hudovala name, ker je mislila, da sem slike kupil. Tako se je začelo. Dolga leta sem slikal ob nedeljah, kasneje pa sem se konjička oprjel še bolj resno. Doslej sem izdelal že več kot 300 slik.«

Samostojne razstave slik kljub velikemu številu del ni nikoli priredil. Povedal mi je, da je včasih razstavil nekatera najboljša dela v posebni sobi vaše gostilne. Med turisti, ki pridejo v te kraje, je bilo za slike vedno veliko zanimanje. Številne Cvetkove slike krasijo domove pri nas in v Avstriji ter Italiji.

»Tudi domačinj se za slike zanimajo. Težava pa je v tem, da tem ne morem nič računati. Kadar potrebujejo ljudje kako darilo za obdaritev svojcev ali gasilci kak dobiček za srečolov, se vedno začejejo k meni.«

Janez išče svoje motive vedno le v bohinski okolici. To

Janez Cvetek

je njegova deželica in tu se lahko razži. Motivov pa je tu še veliko, da jih Janez še zlepa ne bo izčrpal. Je pa še tak korenjak, da bo lahko naslikal še marsikatero sliko. Ko mi je šel pokazat svojo delavnico, sem spoznal, da bi brez slikanja Janez le težko živel,

Večje težave sem imel pri iskanju druge slikarke v Stari Fužini. Da je na Jesenicah, so mi povedal pri hiši kjer stanuje. K sreči so jo izvohali stanovski kolegi, s katerimi smo bili skupaj na akciji. Našli smo jo nekoliko više v vasi. Zamenjala je čopič za slikanje z omelom za beljenje in z vso vneto drgnila po stropu v kuhinji sorodnikov. Angela Hodnik pravi, da je začela slikati že v osnovni šoli. Navdušenje za slikanje je že v družini, saj je bil njen že pokojni brat akademski slikar Valentin Hodnik odlični grafik.

Angela Hodnik

»Večino del sem izdelala na zametu. Z oljem sem malo slikala. Nikdar nisem imela za mojega konjička veliko časa, nekoliko bolj je šele zdaj, ko sem upokojena. Moram pa povedati, da delam vse čisto po svoje, kakor je meni prav. Motive tudi jaz dobivam le tu v okolici Bohinja.«

Doslej Angela še ni pripravila razstave. Pa bi jo, če bi imela toliko slik izdelanih. Pravi, da jo bo mogoče zdaj, ko je upokojena.

»Veste, slikam pa jaz navadno zelo hitro. Domačini vsak dan hočejo od mene kako delo, da ga potem poklonijo znancem ali prijateljem ob rojstnih dnevih in godovih. Vse kar naredim, je izdelano zaradi veselja in ne zaradi denarja. Rada pogledam tudi slikarske razstave in dela okoliških slikarjev. Vse to me zanima.«

Posloviti se je bilo treba. Ne bi bili radi krivi, da bi se zaradi nas poznale lise na stropu v kuhinji. Angeli se je mudilo beliti.

To sta dva izmed štirih slikarjev samostanov iz okolice Bohinja. Jožeta Cerkovnik in Cilko Mikelnovo smo tokrat izpustili. Mislim, da bomo tudi ta dva lahko kmalu predstavili.

J. Govekar

900 LET PREDDVORA

Z jutrišnjim slavljem na Beli, ko bodo domačini počastili 140-letnico rojstva svojega slavnega rojaka Matije Valjavca-Kračmanovega — o tem kulturnem dogodku bomo seveda še poročali — se bomo res morali od Beljanov posloviti. In spregovoriti še o drugih preddvorskih okoliških vaseh in zaselkih. Priganjo nas pa tudi že drugi gorenjski kraji, ki bi želeli slišati pripoved o svoji kulturni in literarni zgodovini. Le tej snovi namreč služi naše pero.

KAJ VSE JE VALJAVEC NAPISAL?

To poglavje ne bo kratkočasno, za hitre in površne bralce sploh ne. Vendar se mi vidi povsem prav, če se prav danes, na predvečer slavlja pri Kračmanovih na Srednji Beli št. 16, zresnimo in povemo pesnikovim rojakom pod Storžičem, kaj vse je mož, ki je njihovega rodu, v življenju napisal.

Crka V v Slovenskem biografskem leksikonu še ni prišla na vrsto, v drugih slovenskih zgodovinah pa so podatki o Valjavčevem delu v slovenski in hrvaški književnosti precej skopi. Bržčas bodo naslednje vrstice zato prav prišle predvsem resnim častilcem našega prvega pripovednega pesnika. Tudi mladina preddvorske šole, ki nosi v naslovu Valjavčevo ime, mora vedeti o literarni berji slovitoga moža kar največ.

OD LETA 1848 DO LETA 1895

V tem obdobju je Matija Valjavec objavljala svoja dela — kot pesnik, kot zapisovalec narodnega blaga in kot znanstvenik-jezikoslovec.

Prvo pesem so Valjavci objavili ljubljanske »Novice«, in sicer 2. januarja 1848. Naslov pesmi je bil »Seničica«. Nedvomno je urednik postal pozoren na sedemnajsetnega gimnazijca, saj je k objavi pesmi pripisal opombo:

»S pričujočo pesmico vplejemo prvokrat veliko obetavnega mladeniča na slovenski Parnas, Matija Valjavec je ime mladiga pesnika, učenca visoko častitiga gospoda profesorja Martinaka v šestih šoli v Ljubljani, od kteriga imamo — kakor pričujoča pesmica spričuje, pri kateri nismo ne čerke popravili, v prihodnje veliko lepih pesniških del pričakovati. Drugo pot bomo iz Valjavčeviga dnevnopisa, ki ga je v preteklih velicah šolskih praznikih doma pisal, en sestanek v prozi bravcam za poskušnjo podali, namreč pravilno Od lesene skled.«

Res so objavile »Novice« že v eni prihodnjih števil to povest ali »pravilno«, kot so jo označile same. Kogar pa so »Novice« tako prijazno uvedle v javnost, kakor to pot Valjavca, ta je postal v onem času brez ugovora priznan pesnik.

Valjavec je bil »Novicam« hvaležen in zvest sotrudnik polnih deset let. Preporod, ki je sledil marčni revoluciji leta 1848, je prinesel Slovincem še celo vrsto literarnih, zabavnih in političnih listov. In marljiv kot je Valjavec bil vse svoje življenje, je pridno zalagal tedanje časopise s svojimi zapisi v verzih in prozi. Imenujmo le nekatere, ki so z objavami spodbujali mladega, nadpolnega pesnika:

Navratilov »Vedež«, Cigalova »Slovenija«, Potočnikov »Ljubljanski časnik«, Janežičeva »Slovenska Bčela«, Bleiweisov »Koledarček«, »Vodnikov spomenik«, »Cvetje iz domačih in tujih logov«, Stritarjev »Zvon« in Trstenjakova »Zora«.

Potem je Valjavec zbral venec svojih najboljših — izbor je bil seve subjektiven — pesnitev in jih leta 1855 izdal pod preprostim naslovom »Pesmi«, zložil Matija Kračmanov Valjavec, založil Janez Giontini v Ljubljani, tisek in papir L. Sommera na Dunaji.

Potem so Valjavčeve »Pesmi« še enkrat izšle, toda že po avtorjevi smrti. Uredil jih je Fr. Levce, tiskane pa so bile leta 1900.

V novejšem času (1950) so posebej izšle Valjavčeve »Zivalske pripovedke«, ki jih je priredil Viktor Smolej, z ilustracijami opremil pa Janez Vidic.

Prav tako po osvoboditvi je kar v dveh zaporednih izdajah izšla Valjavčeva pesnitev »Pastire«.

Zanimiv izbor Valjavčevoga pesniškega in pisateljskega snovanja sta pripravila Fr. Erjavec in P. Flere, in sicer kot »Izbrane spise za mladino«. Knjigo, ki vsebuje tudi obsežen in temeljit Valjavčev življenjepis je ilustriral Rajko Šubič.

SOPEK NAJLEPSIH

Če odmislimo Valjavčeve lirске pesmi, ki so bile pač izliv prekipevajočih gimnazijskih čustev, bomo največje vrednote našli je v epskih pesnitvah, odprtih na narodne, ljudske motive. Te je črpal iz spominov na pripovedi svoje babice pa tudi iz zapisov narodnih pesmi, ki jih je kot študent slišal drugje na Beli in tu okrog.

Med najlepše — kar obsežen cvetnik si lahko iz njih napravimo — smemo še da-

nes šteti pripovedke iz živalskega sveta: Volk Rimljan; Osel, kralj zverin; Vojska v volkom in psom; Tica pivka in druge.

Potem uvrstimo v naš cvetnik še izbor pesmi in pripovedk, ki se naslanjajo na legende: Od nebeške glorioje; Zaprtja Janeza Trdine; Znamenje dežja; Starček; Ovsenjak in druge.

Snovno najbolj zanimive pa so pesnitve s človeškimi čustvi in usodami prepletene: Pastir, Zorin in Strelina; Zora in Solna, V Zorinu in Strelini opeva Valjavec nežne ljubzenske doživljaje prijateljca Janeza Trdine, v Zori in Solnci pa opisuje romantično zgodbo dveh sester, hčerk slovenskega plemiča, od katerih so eno ugrabili Turki, druga pa je odšla na Spansko.

Matija Valjavec je tudi precej prevajal (iz nemščine, latinščine in grščine). Omenimo le prevode iz Goetheja, Bürgerja, Homerja, Vergília, Ovida, Sofokleja in druge.

VALJAVEC — ZNANSTVENIK

Prva je naš Beljan objavljala nabrano narodno blago v »Novicah« in v »Sloveniji«. S preselitvijo v Varaždin pa je njegovo zanimanje zajelo še kajkavsko Zagorje. Že leta 1858 je izdal v samozaložbi knjigo »Narodne pripovedke, skupio u i oko Varaždina Matija Kračmanov Valjavec«. Obsega 25 pravljič o vilah, 11 o rojenicah 11 o volčjem pastirju ter še 73 drugih.

Tako se je pesnik in pisatelj preobrazil v znanstvenega nabiralca in raziskovalca narodnega blaga. Vzporedno pa je pričelo Valjavca zanimati tudi jezikoslovje. Svoje obsežne razprave s tega področja je priobčeval v »Radu« jugoslovenske akademije učenosti in umetnosti v Zagrebu. Najznamenitejša jezikoslovska Valjavčeva dela so: Prinos k naglasu v novoslovenskem jeziku, Glavne točke o naglasu književne slovenščine; Drobni spisek Truberjev; Ostatak optativa u slovenštini; Izgledi slovenskega jezika na Ogerskem in dr. — Celih 28 znanstvenih del bi lahko naštel — a bi bil seznam le preobsežen.

Črtomir Zorec

DELIKATESA
Prešernova 13

DNEVNO
SVEŽE
SPECIALITETE

DELIKATESA
Prešernova 13

tatarski biftek
madžarska solata
ruska solata
domača šunka
kraški pršut
cury sir

DELIKATESA
Prešernova 13

BOGATA
IZBIRA
OVOZENIH
SPECIALITET
IN PIJAC

DELIKATESA
Prešernova 13

ostrige
školjke
razne paštete
indijski raki
orehi, lešniki
KETCHUP paradižnik
angleška omaka za solato
TUBORG pivo
doze — steklenice

VELETRGOVINA
ŽVILA

KRANJ

MARTA
odgovarja

Helena iz Gorij — Stara sem 16 let, visoka 160 cm, tehtam 65 kg. Imam temno kostanjeve lase in rjave oči. Iz volneno zelenega blaga, katerega vzorec prilagam, bi rada imela obleko brez rokavov. Prosim, če mi svetujete model obleke. Dolžina naj bi bila normalna.

Marta — Oglejte si, kar sem izbrala za vas. Model ima pokosen ovratnik prišit z gumbi. Obleka je okoli 10 cm prerezana od vratu navzdol. Kroj je poloprijet in po vaši želji brez rokavov. Lahko nosite pas ali ne.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Vrtna dela v juniju (2)

PISE
INZ. ANKA
BERNARD

V okrasnem delu vrta sproti obrezujemo odcvetela stebela trajnic. Vrt bo tako lepši, trajnice pa bodo bujnejše rastle in cvetele. Z rezjo po prvem cvetenju pripravimo na primer ostrožnike do ponovnega cvetenja. Tudi rododendronom in azalejam po cvetju odstranimo odcvetele dele, ker se rastline sicer izčrpajo z nepotrebno tvorbo semena. Po potrebi obrežemo forsitije in druge grmovnice, ki so cvetele zgodaj spomladi.

Trata v juniju bujno raste. Ko zraste 8 do 10 cm visoko, jo pokosimo, lahko pa še prej. Ob deževnem vremenu ji gnojimo z dušičnimi gnojili. Plevel med trato pa uspešno zatiramo z deherbanom ali agroxonom. Za uničevanje plevela na poteh in dvoriščih uporabljamo primatol, ki deluje vso sezono. Če se bojimo, da bi s škropljenjem uničili še kako drugo rastlino, raje uporabimo gramexone ali reglon. Ti dve sredstvi učinkujeta le ob škropljenju, kasneje pa se razkrojita. Z njimi uspešno zatremo plevel na gredah pred setvijo. Seveda pa s temi sredstvi uničimo le površinske dele plevela. Plevel z mesnatimi koreninami je treba politi večkrat ali pa ga odstranimo z nožem.

Konfekcija

Mladi rod ZID

Kranj

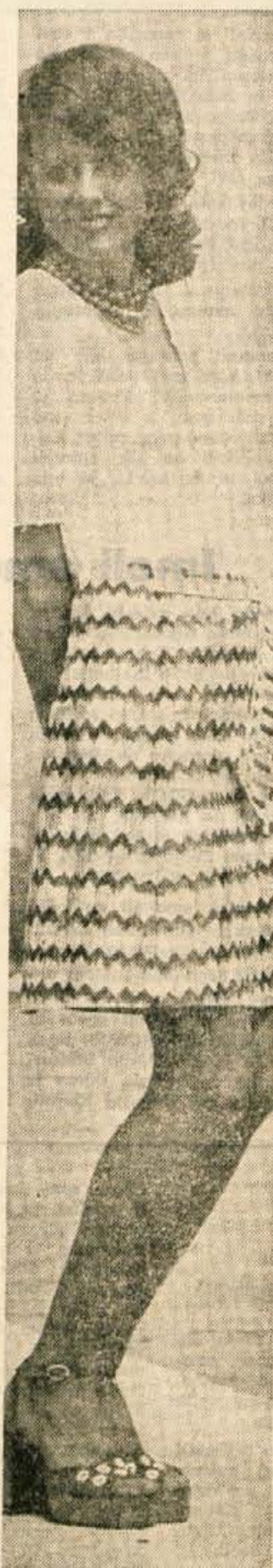
sprejme v uk za poklic šivilje
10 učenk

z dokončano osemletko.

Zaposlitev za priučitev šivilje dobi tudi 20 deklet z dovršenimi šestimi ali sedmimi razredi osnovne šole.

Ustne informacije se dobijo v splošnem sektorju podjetja. Interesenti naj pošljejo pismene prijave najkasneje do 30. junija 1971 na upravo podjetja Pot na kolodvor 2.

Ovratnik, okras na prednji strani, žepi in pas so obšiti z belim blagom oziroma s trakom. Gumbi so beli (na skicji črno).

Za tople počitniške dni na morju, doma ali kjerkoli je posebno praktično oblačilo sintetična ali bombažna majica s pisanim krilom iz tkanine, ki se ne mečka. Pod krilom na zapenjanje se največkrat tudi modne vroče hlačke.

**Zdravnik
svetuje**

Zdravljenje pljučne tuberkuloze

Thiosemicarbason ali tovarniško ime conteben je tudi kemoterapevtik. S tem zdravilom zdravljenje pljučne tuberkuloze ni dovolj uspešno in se zato praktično ne uporablja več.

Viomycin je biološkega izvora in je v bistvu antibiotik izoliran iz gljivic streptomyces puniceae in streptomyces floralis. Njegova uporaba je omejena in ga uporabljamo pri bolnikih, pri katerih z drugim zdravilom nismo dosegli pričakovanega učinka. Učinki tega zdravila pa niso takšni, kot se je pričakovalo. Uporabljamo ga v obliki injekcij.

Kanamycin je tudi biološkega izvora, njegova uporabnost pa je zelo omejena zaradi toksičnega vpliva na ledvice in slušni aparat. To je zdravilo za bolnike, pri katerih nimamo drugih možnosti zdravljenja. Uporabljamo ga v obliki injekcij.

Myambutol, ethambutol ali tibital so razna imena za ta kemoterapevtik. To zdravilo bolniki zelo dobro prenašajo, uspehi zdravljenja so dobri. Nikoli pa ga ne uporabljamo samega, pač pa v kombinaciji z drugimi zdravili. Zdravilo pa kvarno vpliva na funkcije očesa, in sicer predvsem na ostrino vida in na razlikovanje barv. Myambutol dobiva vse večji pomen pri zdravljenju pljučne tuberkuloze. Uporabljamo ga v obliki kapsul. Če ne nastopijo komplikacije, lahko zdravilo uporabljamo do dveh let. Večina bolnikov po dolgotrajnem zdravljenju s tem zdravilom ozdravi.

Rifampicin je polsintetični antibiotik. Ker ga uporabljamo še razmeroma malo časa, se ga še ne da dokončno oceniti. Vsekakor pa je to zdravilo za bolnike, pri katerih druga zdravila niso učinkovala. Do sedaj pri uporabi tega zdravila nismo opazili kakih posebnih nevarnosti. Uporablja se v obliki kapsul.

dr. Gorazd Zavrnik

DRUŽINSKI
POMENKI

Kadrovska komisija tovarne obutve

Peko Tržič

razpisuje za šolsko leto 1971/72 naslednje

I. ŠTIPENDIJE

- 2 na ekonomski fakulteti
- 1 na filozofski fakulteti
oddelek za psihologijo
- 1 na fakulteti za strojništvo
- 1 na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo
oddelek za kemijsko tehnologijo
- 1 na višji tehniški varnostni šoli
- 10 na srednji tehniški čevljarški šoli
- 1 na srednji aranžerski šoli
- 1 na srednji tehniški šoli
oddelek za kemijo
- 2 na srednji tehniški šoli »Iskra«
oddelek za strojno stroko
- 2 na ekonomski srednji šoli
- 1 na štiriletni administrativni šoli
- 2 na dvoletni administrativni šoli

Kandidati morajo poleg prošnje priložiti: overjeni prepis zadnjega šolskega spričevala ali potrdilo o opravljenih izpitih z ocenami, izjavo, da drugje ne prejema študentskega štipendija in potrdilo o premoženjskem stanju.

Prednost pri podeljevanju štipendij imajo kandidati z boljšimi šolskimi uspehi in študentje višjih letnikov.

Obenem objavljamo

II. PROSTA UČNA MESTA ZA:

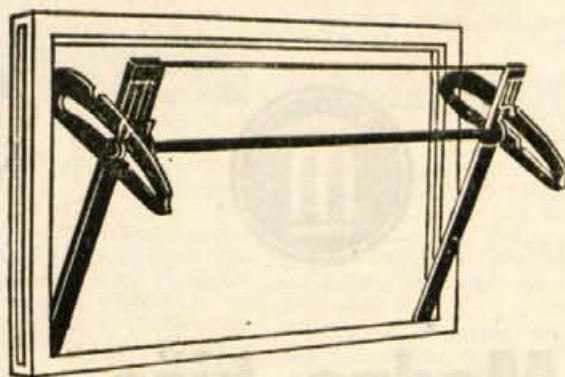
— strojnega ključavničarja	3 mesta
— strugarja	1 mesto
— orodjarja	2 mesti
— električarja	1 mesto
— pleskarja	1 mesto

Pogoji za zasedbo teh učnih mest so:

- uspešno dokončana osemletka;
- starost do 18 let;
- opravljen zdravniški pregled.

Učencem nudimo v času šolanja mesečno nagrado in povračilo prevoznih stroškov. Kandidati naj prošnji priložijo: zadnje šolsko spričevalo, izpisek iz rojstne matične knjige in zdravniško spričevalo.

Prošnje sprejema kadrovski oddelek podjetja do vključno 10. julija 1971.

Beton ostane beton

BETONSKA OKNA INGRAD-ASSMANN
najbolj primerna za INDUSTRIJSKE OBJEKTE, SKLADIŠČA, GOSPODARSKA POSLOPJA, DELAVNICE, GARAZE IN HLEVE

- konstrukcija betonskih oken je enostavna in funkcionalna
- ne korodirajo kot kovinska in niso občutljiva za vlago kot lesena
- uporabna za enojne zastelkitve
- okovje iz obstojne kvalitetne mase
- lahko vgradljivo, enostavno za odpiranje
- cenejša od klasičnih

Okna lahko kupite v vseh večjih trgovinah z gradbenim materialom ali pri podjetju INGRAD Celje.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE

Trgovsko podjetje

NAMA Ljubljana

nudi učna mesta v svojih enotah v Ljubljani, Skofji Loki, Kočevju, Velenju in Mariboru za naslednje poklice:

- prodajalec-ka
- mesar — sekač
- natakar-ica
- kuhar-ica

Mladina, ki je oz. bo končala osemletko vsaj z dobrim uspehom, naj pošlje lastnoročno napisano prošnjo z življenjepisom na naslov: kadrovska socialna služba, trgovskega podjetja Nama Ljubljana, Tomšičeva 2

Posredujemo prodajo

KARAMBOLIRANIH VOZIL:

1. TOMOS-CITROEN AMI-8, leto izdelave 1971 s 74.000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 22.500 din
2. SKODA 1000 MB, leto izdelave 1967, s 56.000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 5000 din.

Ogled vozila je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj v Kranju, Oldhamska c. 2.

Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Sava PE Kranj do srede, 23. junija, do 12. ure z 10 % pologom od začetne cene.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRANJ

KO BOSTE KUPOVALI GARDEROBO ZA VROČE POLETNE DNI, NE POZABITE OBISKATI

Modne hiše,

KI IMA V ZALOGI BOGAT ASORTIMENT DAMSKE KONFEKCIJE, IZDELANE PO NAJNOVEJSIH MODNIH TENDENCAH. POLEG MLADOSTNIH MODELOV BOSTE LAHKO IZBIRALI MED MODNO KLASIČNIMI MODELI, KI SO PRIMERNI ZA VSAKO STAROST IN POSTAVO.

FIAT ZASTOPSTVO

TRIESTE
TRST

zanetti&porfiri

PRODAJNI ODDELEK: nova in rabljena vozila, namenjena za izvoz v Jugoslavijo
Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: za generalna popravila motorjev fiat 600 D, 1100 in 1300
Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)
Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil
Via Locchi št. 26/3, telefon 93-787

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled

vabi k sodelovanju

več delavk

na različna delovna mesta v proizvodnji.

Poskusni rok do 90 dni.

Osebnih dohodkov so zagotovljeni po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke. Stanovanj ni na razpolago. Pismene ponudbe na naslov Veznine Bled, Kajuhova 1.

CLUB CYNAR BLED
prične s svojim poslovanjem 25. t. m.

DNEVNI BAR
z NON-STOP zabavno glasbo od 9. do 18. ure

DISCO od 19. do 23.30.

VLJUDNO VABLJENI!

SENTA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31.
tel. 22-053

Kombinati, kmetijske za druge, posestva, kmetovalci!

Odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah. Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Skladišče je odprto od 7.30 do 16. ure vsak dan tudi v soboto.

MONTAŽA IN PRODAJA
AVTOGUM V LESCAH

77 551

mali oglasi

PRODAM

Prodam SADIKE velikocvetnih KRIZANTEM. Pot na Jošta 9, Kranj 3102

Prodam dobro ohranjen SOTOR za tri osebe. Informacije v novi hali Creine na Laborah v Kranju ali v oglasnem oddelku 3103

Prodam KRAVO po izbiri, s teletom ali brez. Sp. Duplje 71 3104

Poceni prodam dobro ohranjen STEDILNIK gorenje na drva in ELEKTRICNI KUHALNIK na tri plošče, vse dobro ohranjeno. Bajželj Ivan, Planina 33, Kranj 3105

Prodam lepo ohranjen globok OTROŠKI VOZICEK svetle barve. Vrtačnik Marija, Mandelčeva 9, Kranj 3106

Poceni prodam vprežni OBRACALNIK in BRUS znamke fahr za brušenje klin. Trstenik 14, Golnik 3107

Prodam rabljeno SPALNICO z vložki. Ogled po 14. uri. Pajer Valentin, Kranj, Tomšičeva 8 3108

Prodam TELICO in KRAVO dobro mlekarico. Ljubno 67, Podnart 3109

Prodam kompletno CEVLJARSKO DELAVNICO na prometnem kraju. Naslov v oglasnem oddelku 3110

Prodam skoraj nov 500-litrski GNOJNIČNI SOD. Begunje 105 na Gorenjskem 3111

Prodam sedem tednov stare PRASICEKE. Spodnja Bela 9 3112

Prodam mlade KANARČKE. Ogled v nedeljo. Poljka Franc, Gradnikova 1, Kranj 3113

Prodam OBRACALNIK maraton za kosilnico BCS. Avsenik, Gorica 11, Radovljica 3114

Po ugodni ceni prodam ELEKTRICNI STEDILNIK na štiri plošče in drva, znamke gorenje in MIZARSKO STISKALNICO (kozla). Vodiče 129 3115

ZAMENJAM 15 mesecev starega BIKA za brejo TELICO ali KRAVO, Jezerska cesta 93, Kranj 3116

Prodam rabljen ELEKTRICNI STEDILNIK, 80-litrski BOJLER in usnjeno motorško OBLEKO. Hrib 21, Preddvor 3117

Prodam 550 kg težko KOBLO, staro pet let ali zamenjam za starejšega. Poljšica 13, Zg. Gorje 3118

Posojam MESALEC za betoniranje. Pravst Viktor, Tekstilna 12, Kranj 3119

Prodam vprežni OBRACALNIK za seno in SLAMOREZNICO. Sr. Bitnje 27, Zabnica 3120

Prodam suhe smrekove in borove DESKE 5 cm in SLAMOREZNICO tempo, potrebno popravila. Struževci 15, Kranj 3121

Prodam odlično ohranjeno SPALNICO. Kranj, Keбетova 1, stanovanje 19 3122

Prodam dobro ohranjen kombiniran OTROŠKI VOZICEK. Cena 650 din. Gradnikova 5, stanovanje 12/III, Kranj 3123

Po ugodni ceni prodam OKNA, nevezana z roletami, za celo hišo. Martinec, Naklo 21 3124

Prodam dvodelna zasteklena OKNA 100 x 115. Gmajnica 30/d, Komenda 3125

Prodam KOKOSI nesnice in za zakol. Soklič, Češnjica 16, Podnart 2573

Prodam BETONSKO ŽELEZO 12 mm. Bergelj, Gregorčičeva 15, Kranj 3126

Prodam avstrijski globok OTROŠKI VOZICEK. Arhar, Zg. Bitnje 102 3127

Na morje in hribe vzemite
DROGESAN MLEKO ZA SONCENJE
in
PIK sredstvo proti komarjem

Kem. obrt P. Sinkovec
Kranj, Prešernova ul. 19

Trgovsko podjetje
MURKA LESCE

objavlja prosto delovno mesto

SIVILJE

za manjša popravila v poslovalnici Tekstil na Bledu.

Pogojl: KV šivilja, ki jo veseli delo v trgovski stroki. Interesentke naj svoje prošnje z dokazili o strokovnosti in življenjepisom vložijo na upravi podjetja v roku 15 dni po objavi.

Podjetje VARNOST
izpostava Kranj

razglaš

10 PROSTIH MEST VRATARJEV — CUVAJEV

Od teh naj bodo štirje s stanovanjem v okolici Brnika, Cerkelj ali Senčurja.

Pismene ponudbe s potrdilom o nezakazovanju je treba dostaviti izpostavi v Kranju, Koroška 17.

nesreče

NI UPOSTEVAL PREDNOSTI

V ponedeljek, 14. junija, popoldne je v križišču Ceste maršala Tita in Ceste pod Gozdom na Jesenicah voznik osebnega avtomobila dr. Boris Tancer izsilil prednost pred kolesarjem Antonom Smitkom. Kolesar je zato zavil in se zaletel v hišo. Pri padcu je bil laže ranjen.

AVTOMOBIL VRGLO V SORO

V vasi Praprotno pri Zeleznikih je v torek, 15. junija, voznik osebnega avtomobila Jože Fajfar z Racovnika zaradi neprimerne hitrosti trčil v ograjo na mostu, od tam pa je avtomobil vrglo v Soro. Fajfar je vozil brez vozniškega dovoljenja, avtomobil pa je vzel brez očetove vednosti.

NESREČA PRI PREHITEVANJU

Voznik osebnega avtomobila Ahmed Okmen, turški državljan, je v torek 15. junija nekaj pred šesto uro zvečer na cesti prvega reda na Meji prehiteval avtobus. Vtem je iz nasprotne smeri pripeljal v avtomobilu angleške registracije Johan Burt. Pri trčenju sta bila voznik Burt in njegova žena laže ranjena in so ju prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

TRČIL V VOZICEK

V torek, 15. junija, nekaj pred deveto uro zvečer je v vasi Dvorci pri Cerkljah voznik osebnega avtomobila Dominik Bogataj iz Preddvora zaradi neprimerne hitrosti zadel v vozicek, ki ga je po desni strani ceste peljala Jožefa Jerič iz Dvorci. V nesreči je bila Jeričeva ranjena.

NEZGODA NA DRULOVKI

V četrtek, 17. junija, zjutraj je na cesti prvega reda v Drulovki pri Kranju voznik osebnega avtomobila Anton Rakar zapeljal na skrajno desno stran ceste, da bi se umaknil avtomobilu, ki je tedaj prehiteval avtobus. Rakarjev avtomobil je trčil v smernik in nato še v telefonski drog. Sopotnik Anton Podboršek iz Ljubljane je bil v nesreči ranjen. Škode na vozilu je za 12.000 din. Avtomobil, ki je neprevidno prehiteval, še iščejo.

OTROK SKOČIL PRED AVTOMOBIL

Na cesti drugega reda na Praprotnem je v četrtek, 17. junija, dopoldne voznik osebnega avtomobila nemške registracije Erich Ginter zadel 9-letnega Ivana Tavčarja iz Strpnika. Nesreča se je pripetila, ko je voznik peljal mimo večje skupine otrok. Ivan Tavčar je prav tedaj iz neznanega vzroka skočil z desne strani ceste pred avtomobil. Z lažjimi poškodbami so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. L. M.

Strti od žalosti sporočamo, da nas je za vedno zapustil naš ljubljani stric in boter

Florijan Božič
poštni upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 19. junija, ob 17. uri na pokopališču v Radovljici.

Zalujoče sorodstvo

Radovljica, 18. junija 1971

Umri nam je nepozabni mož, oče in ded

Jože Fejfar
obratovodja v pokoju

Pogreb nepozabnega bo v soboto, 19. junija, ob 16. uri popoldne izpred vežice na pokopališču v Kranju.

Kranj, 17. junija 1971

Zalujoča žena z vnukom

Vlomi v avtomobile

V noči od 16. na 17. junij je neznanec v Kranju vlomil v štiri osebnih avtomobile. Iz avtomobila parkirane v Valjavčevi ulici je odnesel tranzistor bled. Neznanec je vlomil tudi v avtomobil parkirani v ulici Moše Pijade. Odnesel je zložitelj dežnik, naslonilo za sedež, komplet žarnic, varovalke in žepno svetilko. Iz avtomobila, ki je bil parkiran tudi v tej ulici, pa je vzel vojaški opasač, dva dežnika, ležalno blazino in avto karto.

Vlomljeno je bilo tudi v osebni avtomobil Alekseja Ignaščenka iz Kranja. Lastnik je avtomobil pustil popoldne 17. junija ob cesti med Kokrico in Naklom. Ko sta se proti večeru z ženo vrnila k avtomobilu, je bilo zadnje stransko okno razbito, zmanjkala pa je ženina rdeča torbica z nekaj denarja.

ZMAJ
baterije

V prid objektivnosti

Odrpito pismo vaterpolistov in odbornikov sekcije za vaterpolo plavalnega kluba Triglav nas ni presenetilo niti po svoji vsebini niti po tonu, kakršen zveni skozi vse pisanje. Že večkrat smo namreč imeli tako na sejah kot v osebnih stikih priliko poslušati razprave predstavniška vaterpola sekcije, ki so bile polne širokopoteznih zahtev po finančnih sredstvih, neverjetno bogate izrazov: Ne dovolimo, protestiramo, se ne strinjamo, zahtevamo, naš denar itd. ter hkrati do kraja nelojalne do potreb drugih organizacij, ki tudi delujejo v zelo težkih pogojih.

Na odprto pismo pravzaprav ne bi bilo treba odgo-

varjati, saj so bila vsa ključna vprašanja že razjasnjena na 6. rednem občnem zboru Občinske zveze za telesno kulturo 5. maja in na delovni konferenci športnega društva Triglav 26. maja 1971. Toda, ker pismo enostransko in netočno obravnava probleme in s tem zavaja javnost, smo se odločili, da v prid objektivnosti navedemo nekatera dejstva.

V letu 1970 je izvršni odbor občinske zveze za telesno kulturo iz skupnih sredstev dodelil vaterpolo sekciji PK Triglav izjemna namenska sredstva v višini 60.000 N din za nastopanje članske ekipe v prvi zvezni vaterpolski ligi. Plasman v prvo zvezno ligo je postavil ekipo v izjemnem položaj, ker je bilo tekmovanje v tej ligi neprijetno dražje od prejšnjega nastopanja v drugi zvezni vaterpolski ligi. To je bil glavni argument vaterpolske sekcije, zaradi katerega so se tudi ostale telesnovzgojne organizacije in športni delavci z razumevanjem odrekli delu svojih finančnih sredstev v korist vaterpolske ekipe. Takšna odločitev je bila tudi v skladu z Resolucijo o razvoju gospodarstva ter politiko zbiranja in uporabe sredstev za splošno potrošnjo v občini Kranj v letu 1970, kjer je bilo določeno:

Obsojeni zaradi tatvin

V četrtek, 10. junija, so se pred senatom okrožnega sodišča v Kranju zaradi velikih tatvin zagovarjali Janez Jančar iz Ljubljane, Rajko Piltaver iz Ljubljane, Rafael Mali z Golnika in Jože Grmič brez stalnega bivališča.

Jančar, Piltaver in Mali so ponoči med 18. in 19. aprilom letos na Golniku vlomili v priročno skladišče pri bolnici za TBC in vzeli cigarete. Prav tako so nasilno vlomili v trafiko podjetja Tobak in vzeli najmanj 200 dinarjev gotovine. 19. aprila pa so skupaj s Francijem Pavličem vlomili še v gostilno Močilnik na Vrhniki in vzeli cigarete, salamo in denar. Jančar in Piltaver sta ponoči 16. aprila 1971. leta skupaj s Pavličem v Portorožu vdrla v točilnico počitniškega doma železarjev iz Raven. Jančar in Pavlič sta se splazila v notranjost ter vzela 3.084,20 dinarjev. Marca letos pa sta Jančar in Piltaver vdrla v skladišče trgovine Mercator v Ljubljani z namenom, da prideta do prodajalne in vzameta denar. Ker do tja nista mogla, sta vzela predmete v vrednosti 28 dinarjev. Dva dni kasneje sta v Ljubljani vdrla v drugo Mercatorjevo trgovino. Jančar se je splazil v notranjost in iskal denar, Piltaver pa je zunaj stražil. Ker denarja nista dobila, sta vzela predmete v vrednosti najmanj 35 dinarjev. Piltaver in Grmič sta hotela na začetku aprila letos vdreti v Mercatorjevo trgovino pri Dolgem mostu v Ljubljani, vendar jih je preprečila neznanca oseba.

Sodišče je obtoženo spoznalo za krive. Jančarja in Piltaverja je obsodilo na tri leta zapora, Malija na eno leto, Grmiča pa na štiri mesece zapora. V kritičnem času so bili vsi obtoženi brez redne zaposlitve in brez sredstev za preživljanje. Jančar, Piltaver in Mali so se spoznali pred leti v poboljševalnem domu v Radečah in se odločili za vlome z namenom, da bi prišli do denarja. Obtoženi so dejanja priznali in v zagovor navajali, da so kazniva dejanja zagrešili zato, ker so želeli dobiti denar. Ker denarja povsod niso našli, so vzeli tisto, kar jim je prišlo pod roke.

Sodišče je pri presoji upoštevalo obtežilne in olajševalne okoliščine. Jančar, Piltaver, Mali in Grmič so v izredno kratkem času izvedli vrsto kaznivih dejanj zoper družbeno premoženje in so bili zaradi podobnih dejanj že v poboljševalnem zavodu. Za olajševalne okoliščine pa je sodišče upoštevalo mladost, priznanje krivde, pripravljenost, da povrnejo povzročeno škodo in težke razmere, v katerih so doraščali. Sodišče je prav tako upoštevalo, kakšno vlogo je odigral posameznik pri posameznem kaznivem dejanju. J. Košnjek

»Razmeroma veliko povečanje sredstev za dejavnost je potrebno zaradi tega, ker povečanja dotacij v prejšnjih letih niso dohajala naraščanja stroškov telesnokulturnih organizacij in zato, da se zagotovi delno pokritje stroškov za tekmovanje vaterpolistov Triglava v I. zvezni ligi.«

Z izpadom vaterpolistov iz I. zvezne lige ni bilo več osnove za njihovo namensko dotiranje, zato proračun občinske zveze za telesno kulturo za leto 1971 te postavke tudi ne vsebuje. S tem je vaterpolska sekcija plavalnega kluba Triglav v letu 1971 spet izenačena z vsemi ostalimi organizacijami, ki prav tako tekmujejo na različnih nivojih, na občinskih pa tja do zveznih tekmovanj.

Proračun ObZTK in proračun SD Triglav za leto 1971 nista rezultat izživeljanja posameznikov, temveč rezultat enakopravne, demokratične razprave in odločitve vseh prizadetih telesnokulturnih organizacij, kar so njihovi delegati na občnem zboru ObZTK in na delovni konferenci SD Triglav izglasovali z več kot devetdesetodstotno večino.

Zastopniki Izvršnega odbora ObZTK in Izvršnega odbora SD Triglav

1 vprašanje 3 odgovori

Tokrat smo o delu in težavnosti službe vprašali tri inšpektorje. Kadar nam ni kaj prav, kadar se čutimo oškodovane ali pa če sami kje kaj zagrešimo, se navadno spomnimo in v slednjem primeru tudi srečamo z inšpektorjem. Zal je tako, da smo velikokrat krivični do inšpektorjev. Delo inšpektorja ni prav nič lahko in lepo. Njihova naloga namreč je, da varujejo interes potrošnika.

je, češ da smo mi tisti, ki premalo pazimo na zviševanje cen. Zal smo mi pri tem nemočni. Cene zvišujejo drugi, mi pa lahko le kontroliramo, če je bilo storjeno vse po predpisih. Sploh je to ne-hvaležno delo, saj se mnogi oddahnejo, ko je naš pregled ali obisk končan.

JOZE PIBER, inž. arhitekt, urbanistični inšpektor skupščine občine Radovljica:

»Urbanistični inšpektor mora spremljati izvajanje urbanistične dokumentacije, ki se projektira in uresničuje na terenu. Njegova naloga je, da gradnja oziroma delo poteka v skladu z načrti in da ni tako imenovanih črnih gradenj. Kmalu bo leto in pol, odkar opravljam to službo in verjemite, da se velikokrat prav nič dobro ne počutim. Čeprav nerad si vedno med kladivom in nakovalom. Na eni strani so namreč predpisi, na drugi pa ljudje z različnimi željami, ki jim velikokrat hočeš nočeš ne moreš ustreči. Na srečo v naši občini niso »razpase-ne« črne gradnje, vseeno pa je dela in težav dovolj. To je predvsem živčna služba in prav zato se ne čudim, da inšpektorjev pri nas primanjkuje.«

MIRKO GALIČIČ, tržni inšpektor skupščine občine Kranj:

»Dolžnost tržne inspekcije oziroma tržnega inšpektorja je, da varuje gospodarski interes potrošnika. Inšpektor mora posredovati, če je bil potrošnik oškodovan pri nakupu živil, obračunu in merjenju blaga. 10 let bo kmalu kar opravljam to službo, dela pa je vedno več. Nič kolikokrat sem že slišal, kako se ljudje jezijo na tržne inšpektor-

JANEZ ZEPIC, sanitarni inšpektor za kranjsko in tržiško občino:

»Kako se počutim v tej službi? Prvih šest let sem se dobro, sedaj pa se že sedem let vedno bolj slabo. Dela je čez glavo, družbeno in materialno priznanje inšpektorjevega dela nasploh pa je vse prej kot primerno. Ne zdi se mi prav, da smo inšpektorji vrednotenji enako kot referenti v pisarni. Naše delo je namreč predvsem terensko, odgovorno in zelo izpostavljeno. Saj najbrž sami veste, koliko smo inšpektorji priljubljeni pri ljudeh. Inšpektor ne sme pogrešiti. V življenju pa je tako, da bi nekateri radi videli, da bi gledal skozi prste, drugi pa bi se ob tem hudovali. Bistvo pa je, da smo čim bolj učinkoviti in da čim hitreje ukrepamo. Prav na hitrosti oziroma mobilnosti pa naše delo včasih precej šepa. Vendar pa to ni stvar inšpektorja, marveč pravnega odnosa in vrednotenja do te službe.«

A. Zalar

GRADITELJI! ALI ŽE IMATE VRATA ZA VAŠ DOM?

Za vas imamo pripravljena:

NOTRANJA VRATA

FURNIRANA VRATA

- mahagoni
- teak
- afrormosia
- okume
- hrast
- brest

ULTRAPAS VRATA

- vrata za pleskanje
- vezane plošče
- lesonit

VHODNA VRATA

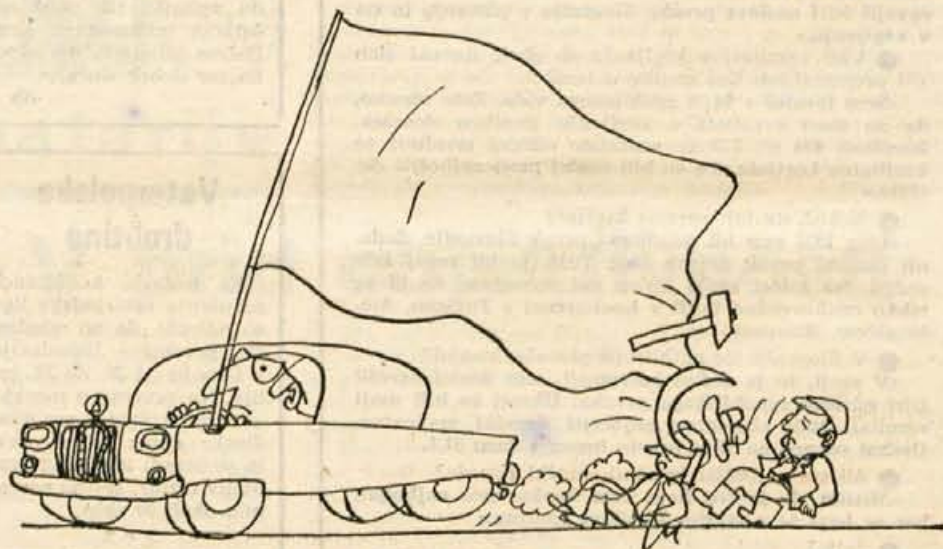
- macesen
- smreke
- hrast
- framire

GARAŽNA VRATA

- dvokrilna
- dvižna
- v izvedbah kot vhodna vrata

Preden se odločite za nakup, si ogledjte izdelke pri nas na Bledu ali v poslovalnicah LESNINE in SLOVENIJALESA! Zahtevajte ponudbe in cenike!

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE BLED LJUBLJANSKA CESTA 32
telefon 77-384, telex 34525

Lep obisk letališča Lesce

Pravzaprav ne gre le za letališče marveč tudi za restavracijo, ki jo ima na letališču veletrgovina Živila Kranj. Po lanskem svetovnem padalskem prvenstvu se je obisk na letališču precej povečal.

»Posebno ob delavnikih popoldne, ob nedeljah pa ves dan, se na letališču in v restavraciji radi ustavijo gostje. In ker imamo urejeno kuhinjo, lahko obiskovalcem postrežemo z različnimi jedili. Pozimi so bili pri nas na hrani obiskovalci raznih tečajev, sedaj pa pogosto prihajajo tudi gostje z Bleda in Šobca.«

Restavracijo veletrgovine Živila Kranj na letališču v Lescah sedaj vodi zakonca Jožica in Miran Gajzer. Zelo sta zadovoljna in pravita, da bo letos kot kaže obisk dvakrat večji od lanskega.

A. Z.

Tudi letos Turistične informacije

Turistično društvo Bled je tudi letos izdalo Blejske turistične informacije. Informacije so izdali v petih jezikih, v 40 tisoč izvodih pa jih je tiskala tiskarna CP Gorenjski tisk Kranj. Posebnost letošnjih informacij je opis Rikljevih rekreacijske steze, ki so jo postavili na Straži. Za takšne steze se gostje danes povsod v svetu zelo zanimajo in jih je zato vedno več.

Vse naše potrošnike butan-propan plina prosimo, da v roku 60 dni zaradi popravila in kontrole zamenjajo svoje jeklenke, ki jih imajo doma v uporabi ali v rezervi.

Od 25. avgusta 1971 dalje jeklenk, ki ne bodo kontrolirane, ne bomo več prevzemali.

**VELEŽELEZNINA MERKUR
PE KURIVO KRANJ**

Gorenjesavska 4

